

Catalunya Cristiana

 /catalunyacristiana

 catalunya_cristiana

www.catalunyacristiana.cat

 @catorcristiana

 catalunya cristiana

L'Opus Dei dibuixa el seu futur

El papa Francesc culmina la reforma de la cúria redefinint les prelatures personals

EN PRIMER PLA (8-13)

Pintura de sant Josepmaria, obra de Xavier Cabanach, a l'església de Sant Esteve de Pallerols de Rialb, Baronia de Rialb (Lleida).

El Papa expressa la seva preocupació per Nicaragua

P 16 - 17

SUMARI

14 GENER 2024

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Diàleg	24
Parròquies en sortida	26
Carta dominical	30
Biblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Cultura	38
Agenda	46
Des del carrer	47

20-21

El Tresor de Jerusalem

Breu història de l'Orde Equestre del
Sant Sepulcre de Jerusalem

18-19

Llegat d'amor i servei

Visitem l'hospital Notre Dame de la Santé, al Camerun

26-29

Una unitat parroquial modelica

Formada per les esglésies lleidatanes de la Mare de Déu del Pilar i de Santa Maria Magdalena

47

"La música és el mitjà més eficaç per acostar-se a la transcendència i a Déu"

Valenti Miserachs, compositor de música sacra

EDITORIAL

Laics amb olor d'ovella

El 2018 formaven part de la prelatura de l'Opus Dei unes 93.400 persones, de les quals 2.300 són sacerdots i 91.100 laics. Del total de fidels, aproximadament el 57% són dones i el 43% són homes. Com explicita Mn. Ignasi Pujol, vicari de l'Opus Dei a Catalunya, "els laics són la raó de ser de l'Opus Dei: cristians corrents enmig del món, que busquen Déu a través de la feina i de la vida quotidiana".

El mateix fundador destacava a la seva obra *Converses amb Josep Maria Escrivà de Balaguer* la missió dels laics: "La participació del laic en la missió de l'Església consisteix precisament a santificar *ab intra* —de forma immediata i directa— les realitats seculares, l'ordre temporal, el món. El que hi ha, a més d'aquesta feina que li és pròpia i específica, és el fet que el laic, com els clergues i els religiosos, també té un seguit de drets, d'obligacions i de facultats fonamentals que corresponen a la condició jurídica de fidel i que tenen el seu àmbit lògic d'exercici dins la societat eclesial: participació activa en la litúrgia de l'Església, facultat de cooperar directament a l'apostolat propi de la jerarquia o bé d'aconsellar-la en la seva labor pastoral si se l'invita a fer-ho, etc."

Per això, l'escaiença del primer centenari de la prelatura, que tindrà lloc d'aquí a quatre anys, és una bona oportunitat per reflexionar també sobre el carisma propi dels laics en l'Església. "Francesc ha fet referència moltes vegades al fet que els pastors han de fer olor d'ovella. Els laics, però, ja fan olor d'ovella, perquè són al ramat del món; i això és el que han de santificar i on s'han de trobar amb el Crist i ajudar els altres a trobar-se amb el seu Cor misericordiós", manifesta Mn. Ignasi Pujol. I el prelat, Mons. Fernando Ocáriz, ha anunciat que es duran a terme assemblees a totes les regions de l'Obra al llarg d'aquest any 2024 com a preparació per al Congrés General Ordinari del 2025, sobre el tema *Camí cap al centenari de l'Obra. Aprofundir en el carisma i renovar el nostre desig de servir Déu, l'Església i la societat*.

.....

☐ Edició en castellà

☐ Domiciliació bancària (*ompliu ordre adjunta)

A/e titular del compte _____

IBAN	ENTITAT	OFICINA	DC	COMPTE	DATA (DD/MM/A)

 Signatura del titular

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 del 13 de desembre, autoritzo la Fundació Missatge Humà i Cristià a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat, així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Fundació Missatge Humà i Cristià amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

La setmana en tuits

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA

@OmellaCardenal

03/01/2024

Arquebisbe de Barcelona

Fa uns dies, celebràvem la Jornada de la Sagrada Família. Aquesta mateixa setmana, un escombriaire de la Bisbal d'Empordà (Girona) va trobar un nadó a l'interior d'una paperera. Notícies com aquesta ens commouen i ens haurien de fer valorar encara més la vida. Com a societat, hem de protegir les famílies amb polítiques públiques que les sostinguin. Apostem sempre per la família i la vida!

MONTSE JIMÉNEZ

@montserrattjimvi

02/01/2024

Directora pedagògica de l'escola Vedruna Prats de Palafrugell

Moltes gràcies. Només puc dir que treballarem des del compromís i la responsabilitat encomanada per procurar avançar en mesures que ens representin a totes i tots. Un honor formar part de l'equip d'experts del Departament d'Educació i poder contribuir amb la resta de companys i companyes.

IGNASI MIRANDA

@IgnasiMiranda

02/01/2024

Diaca de la diòcesi de Barcelona, periodista i músic

Et recordarem sempre, Giorgio Chevallard. Que el Déu de la vida t'aculli i t'abraci al cel. Intercedeix per nosaltres! Has estat fidel a la crida del Senyor: "Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l'evangeli a tota la creació" (Mc 16,15). Comparteixo la tristor i l'esperança

XAVIER ROCA BAS

@xrocabas

01/01/2024

Delegat de l'Oficina de Comunicació del bisbat de Girona

Ha estat bonic poder compartir, en família, el primer dia de l'any amb la Montserrat Domingo, l'eremita de Sant Joan del Codolar, al Montsant. Gràcies per aquesta jornada tan entranyable

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

VINT ANYS SENSE ROSA DEULOFEU

El 20è aniversari de la mort de Rosa Deulofeu va ser, el 5 de gener, un bon moment per recordar la seva figura. En el programa *Sense distància*, el vicepostulador de la Causa de beatificació d'aquesta dona entregada, Mariano Santamaría, va explicar el moment actual del procés. El també marista va comentar que aquesta serventa de Déu "va viure la pregària i una gran pietat", com es demostra en el fet que "sempre que feia alguna intervenció pública, deia que ja la tenia preparada però que abans necessitava passar-la pel cor".

Rosa Deulofeu, nascuda el 29 d'abril de 1959, va viure 44 anys de compromís personal, familiar i eclesial. Des del juliol de 1993, va ser delegada de Joventut de l'arxidiòcesi de Barcelona, després d'una trajectòria ja eclesialment molt rica. Era senzilla, profunda i amb gran esperit de servei. Va començar a patir la malaltia després de l'última visita de Joan Pau II a Madrid, el maig de 2003. En els 7 mesos convivint amb el càncer, va donar el definitiu exemple de confiança en Déu i de sacrifici per l'Església. El procés de beatificació es va obrir el 2009.

Zoom MACIÀ GRAU

Cada primer diumenge després de Nadal, l'Església celebra, des del Concili Vaticà II, la festa litúrgica de la Sagrada Família. Aquesta festivitat, que recorda la importància de la família, es va commemorar a Barcelona amb una missa presidida pel cardenal Joan Josep Omella, a la basílica de la Sagrada Família. Durant l'eucaristia, en la qual 30 matrimonis van renovar el seu compromís matrimonial, el cardenal va remarcar la necessitat de conservar una de les columnes fonamentals de la societat com és la família: "A Déu que és amor, només el podem conèixer a través de l'amor de la família. La societat s'ensorra per falta d'atenció a la família, perquè falta el respecte, la tolerància i l'amor."

L'efemèride

17 de gener del 1562

Caterina de Mèdici promulga a França l'Edicte de Saint-Germain, que permet la llibertat de consciència i de culte per als protestants

Pilarín Bayés

Des del monestir

“La Llum Santa i delicada al Carme se’n va entrar”

JOSEP MIQUEL BAUSSET
Monjo de Montserrat

Així canten els Goigs de la Misteriosa Llum, per commemorar el prodigi que va tindre lloc a Manresa el 21 de febrer de 1345, quan la llum provinent de Montserrat donà la raó als manresans, en el plet per la construcció de la sèquia.

Davant l’obstinació del bisbe de Vic “per l’aigua que passava per terres del Bisbat”, Manresa va viure set anys de problemes que “durà semblant desventura”. Però com canten aquests Goigs, els manresans “veren la Llum que venia per rescat de nostre bé”. I és que “de Montserrat certament partí tan alta ventura, perquè la Verge procura sempre el bé de la gent”.

També avui la Misteriosa Llum ens empeny a trencar les tenebres del nostre món

Com conta la tradició, la llum que venia de Montserrat i que entrà a l’església del Carme es va partir en tres: “Una part en gran claror entrà dins la Trinitat, l’altra a Sant Salvador de consemblant igualtat; l’altra, sens fer moviment, en la clau restà segura.” Finalment “la Llum de nostra ventura isqué dalt per l’obertura, restant el poble content”. Manresa comprovà amb la Misteriosa Llum que “aquella Llum resplendent tan gentil, clara i pura, la Trinitat ens figura Misteri tan excel·lent”.

Igual que fa 679 anys, també avui la Misteriosa Llum ens empeny a trencar les tenebres del nostre món, a treballar per la justícia i a il·luminar tantes i tantes

foscors com hi ha a la nostra societat. Avui la Llum de Manresa ens encoratja a fer nostres els projectes que promou sor Lucía Caram, a involucrar-nos en el voluntariat a l’hospital Sant Joan de Déu, a col·laborar amb Càritas, Ampans o les ONG de Manresa que treballen per ajudar els més desfavorits de la nostra societat. I també per acompanyar, amb afecte i estimació, els immigrants i els refugiats que arriben a la capital del Baix Gironès, perquè sentin l’escalf humà d’una ciutat solidària i fraterna. Així també entrarà al nostre cor la llum que és Jesús de Natzaret, que il·lumina i omple de claror els racons més foscos de la nostra vida.

La sal de la terra

Esperança

ÀNGEL MIRET I SERRA
Advocat

Deu n’hi do de la feixuga càrrega amb què comencem l’any: guerres, canvi climàtic, migracions forçades, Intel·ligència Artificial, amenaça nuclear, repressió política, capitalisme salvatge... A casa nostra, a més, sequera, especulació amb l’habitatge, augment dels preus bàsics, polarització política, etc.

L’ombra de la mort, la desesperació i la por s’estenen com una epidèmia incontrolable. No és doncs estrany que augmenti l’ús d’antidepressius, d’alcohol i de tota mena de drogues que tantes persones utilitzen per evadir-se.

M’agradaria, però, compartir amb vosaltres algunes reflexions que em genera aquesta situació.

La meva àvia de Sant Pere de Ribes

Hi ha moltes persones que valoren la senzillesa, la natura, la dignitat i l’honradesa

el més lluny de casa seva on havia estat era a Tarragona i Barcelona, i les notícies sobre les desgràcies que també aleshores colpien el món li arribaven tard i només les més rellevants. Les seves preocupacions eren les derivades dels afers quotidians. Avui patim un excés d’informació: a més de la que ens arriba pels canals clàssics, les xarxes socials, plenes de mentides i porqueria, ens atabalen i deprimeixen. Utilitzem-les amb moderació i intel·ligència.

També hi ha bones notícies. Per exemple: a Espanya, a poc a poc però, es va acceptant la plurinacionalitat; millora la ciència mèdica arreu del món i l’assistència sanitària cobreix cada vegada més població, també hi ha més persones escolaritzades i, malgrat les

desigualtats, n’hi ha més que surten de la pobresa.

I després, és clar, aquelles realitats exemplars que tots coneixem: persones que cuiden malalts, gent gran, infants... i que ho fan gratuïtament i amb amor, professionals que fan la seva feina pensant en el servei que presten als altres, veïns que s’ocupen d’altres veïns, amics que donen un cop de mà, etc.

Vull dir amb tot això que no ens rendim, que quan estiguem cansats ens tornem a dir que seguim sent humans, que hi ha moltes persones que valoren la senzillesa, la natura, la dignitat i l’honradesa, i que no pensem que la solidaritat o el sacrifici pels altres és un acte absurd i irracional. Ben al contrari. D’aquesta idea en fan el centre de la seva vida.

**CARD. JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**

Arquebisbe de Barcelona

La Infància Missionera

Aquest diumenge, segon de durant l'any, l'Església a Espanya celebra la Jornada de la Infància Missionera. És una iniciativa mundial que recorda la noble tasca dels missioners que es dediquen a atendre els prop de quatre milions d'infants, en 120 països, que es calcula que es beneficien d'aquesta gran obra evangelitzadora i assistencial.

Les Obres Missionals Pontifícies (OMP) són una iniciativa de l'Església catòlica, que promou i depèn directament del Papa, i que té per finalitat el sosteniment econòmic i espiritual dels territoris de missió. La Infància Missionera és una de les quatre obres de l'OMP i va ser fundada l'any 1843, és a dir, vuitanta anys abans de la Declaració dels Drets dels Infants de Ginebra. La Infància Missionera fou creada a França, sota la protecció de l'Infant Jesús, pel sacerdot Charles de Forbin-Janson. Aquest aristòcrata parisenc va renunciar al seu càrrec polític per posar-se al servei de Déu, en particular per defensar la figura del Papa, per restaurar la fe a França i per evangelitzar el món.

L'Obra de la Infància Missionera no només pretén canalitzar l'ajuda cap a les missions, sinó que també vol posar els infants al centre de la tasca evangelitzadora. Els vol donar el protagonisme de la missió. Ells també són missioners en els seus entorns. La missió en els infants els fa créixer en generositat, solidaritat i en amor al proïsme.

Les aportacions recollides gràcies a aquesta iniciativa ajuden a dur a terme una tasca que beneficia els infants als territoris de missió. Són recursos necessaris per poder oferir-los un desenvolupament físic, humà i espiritual bàsic. Hi ha prop de dos mil cinc-cents projectes en l'àmbit de l'educació, de la salut, de la protecció de la vida i de l'evangelització.

El caràcter universal de l'Església queda palès amb iniciatives d'ajut com l'Obra de la Infància Missionera. Certament, tots ens sentim part de la gran família de l'Església. Ja des dels seus inicis, els cristians tenien la idea de fer un fons comú i distribuir-lo segons les necessitats (cf. Ac 2,44). Molts països fan la seva aportació al Fons Universal de Solidaritat. El nostre país va enviar l'any passat prop de dos milions tres-cents mil euros que van beneficiar infants de quaranta-quatre països.

Com proposa el lema d'enguany de la Infància Missionera, "Comparteix el que soc", animo a tothom a compartir i a fer comprendre la necessitat de la missió i de ser missioners. És important que els més petits també siguin protagonistes. Necessitem la seva iniciativa, alegria i creativitat.

Benvolguts germans i germanes, us animo a participar en la col·lecta d'aquest diumenge a favor de l'Obra de la Infància Missionera. Siguem llum per al món de la mà de Jesús. Siguem, amb els més menuts, sembradors d'estels i d'esperança.

El Papa redefineix les prelatures personals, la figura jurídico-canònica singular on s'encaixa l'Opus Dei, per diferenciar-les inequívocament de les diòcesis

“AGGIORNAMENTO” A L'OBRA

Josepmaria Escrivà de Balaguer va ser beatificat el 1992 i canonitzat el 2002 per Joan Pau II. A la imatge, sant Josepmaria a Barcelona i en una tertúlia general a l'escola esportiva Brafa, situada a Nou Barris el novembre del 1972.

JOAN ANDREU PARRA

Fotos: Opus Dei

El 14 de juliol del 2022 i el 8 d'agost del 2023 el papa Francesc va publicar dues cartes apostòliques en forma de *motu proprio* en el context de la reforma de la cúria romana que havia emprès amb la constitució *Praedicate evangelium*. Aquestes cartes adaptaven les prelatures personals a la nova constitució i modificaven dos canons del Codi de Dret Canònic. Atès que l'única prelatura personal a l'Església és l'Opus Dei, l'Obra de sant Josepmaria Escrivà ha d'obeir aquest mandat i modificar els seus estatuts.

“Les prelatures són en realitat formes d'organització de l'Església que es remunten a segles enre-re. El Concili Vaticà II, en veure les necessitats de la vida del món i de l'Església, les concep com a modalitats elàstiques d'organitzar l'acció pastoral. Així, institueix les prelatures *personals* [decret *Presbyterorum ordinis*], fent possible que, juntament amb les territorials, semblants a les diòcesis, n'hi hagi que acullen i encaminen la vida cristiana de fidels amb necessitats específiques, bàsicament laics”, recorda el prevere egarenc Ferran Puig, degà de la Facultat de Dret Canònic de la Pontifícia Universitat de la Santa Creu (de l'Opus Dei) a Roma.

En essència, són modificacions que pretenen aclarir l'estatus jurí-dico-canònic de l'Opus Dei: “El Papa en fer la reforma de la cúria romana ho examina tot i quan arriba a la prelatura personal observa que si el prelat és un bisbe, tendeix a confusió, sembla que podria ser una Església particular, per tant, no tornarà a haver-hi bisbe al capdavant de la prelatura. I també és lògic que canviï la dependència al Dicasteri per al Clergat [anteriorment, ho era del Dicasteri per als Bisbes] i canvien algunes condicions, com el fet de retre comptes anualment. Però podem dir que no canvia res a efectes pràctics,

no és cap descategorització, és ordenar-ho”, analitza el Dr. Santiago Bueno, catedràtic de Dret Canònic a la Facultat de Teologia de l'Ateneu Universitari Sant Pacià i a la Facultat de Dret de la UB.

Així mateix, el Papa amb la modificació dels canons 295 i 296 ha aclarit que l'Opus Dei s'assimila a efectes jurídics a les associacions públiques clericals, amb la facultat d'incardinar clergues; que estarà presidida per un prelat com a moderador dotat de facultats d'ordinari (però no se li pot dir ordinari, allunyant-lo de la figura del bisbe); i, finalment, es recorda que la relació dels laics amb l'Opus Dei ha de ser respectant el canó 107, és a dir, “encara que tinguin acords amb la prelatura no canvien la seva condició canònica de pertànyer a la parròquia i la diòcesi que els pertoca per domicili”, indica el Dr. Bueno.

LA SINGULARITAT DE LES PRELATURES PERSONALS

Per entreveure les raons de fons d'aquest canvi impulsat per Bergoglio cal remetre's a la història i veure les dificultats d'encaix de la novetat carismàtica que va concebre el fundador de l'Opus Dei el 2 d'octubre del 1928: l'Opus Dei el 1941 ja era Pia Unió (la primera diòcesi on s'aprova és la de Madrid-Alcalá, amb el bisbe Leopoldo Eijo y Garay), el 1947 ja havia adquirit el grau d'Institut Secular de Dret Pontifici i aquest recorregut culmina el 28 de novembre del 1982, quan va ser erigit en prelatura personal pel papa Joan Pau II mitjançant la Constitució apostòlica *Ut sit*.

“L'Opus Dei abans d'arribar a institut secular va revestir altres formes jurídiques: gairebé cap forma en els primers anys, tot i comptar sempre amb el beneplàcit de l'autoritat de l'Església. El camí institucional de l'Opus Dei té fases anteriors de sondeig i de recerca; de ben segur eren una realització d'un principi universal del saber i l'art jurídics que sant Josepmaria Escrivà tenia molt present: primer és la vida i després el dret. Com que la vida que naixia representava una notable novetat, el camí seria llarg. D'altra banda, els motlles jurídics del 1928 (quan Escrivà funda l'Opus Dei), del 1947 (quan neixen els instituts seculars), del 1982 i del 2023 no són idèntics. En els textos amb els quals la prela-

SANTIAGO BUENO
“No canvia res, no és cap descategorització, és ordenar-ho”

IGNASI PUJOL
“Formar part de l'Opus Dei no resta res a ser fidels de les diòcesis, més aviat al contrari, ja que com a bons fills de sant Josepmaria ajuden a tirar endavant l'Església des del lloc on són”

El prelat de l'Opus Dei, Mons. Fernando Ocariz, participant en una tertúlia a l'IESE de Barcelona l'agost del 2022.

tura de l'Opus Dei es va erigir el 1982 s'adequava bé a la vida de l'Opus Dei, que és del que es tracta amb la forma jurídica", aclareix el Dr. Puig.

A la pràctica, la prelatura personal ha estat "una figura que no ha acabat de tenir èxit i l'Opus Dei no s'hi ha acabat de trobar còmode, tot i que és un prestigi ser l'única prelatura personal. Molts moviments han derivat en altres fórmules jurídiques (associacions de fidels...) i la jerarquia eclesiàstica no ha animat a seguir per aquest camí", aprecia el Dr. Bueno. Altres raons per aquesta manca de recorregut de les prelatures personals, les aporta el Dr. Puig: "Des del 1982 fins a l'actualitat, diversos fenòmens de vida i institució jurídica responen al model conciliar de la prelatura personal, com els ordinariats militars o els ordinariats per a fidels procedents de la tradició anglicana. No obstant això, la Santa Seu ha preferit no fer servir formalment els amplis i elàstics perfils de les prelatures personals. És possible

que això hagi limitat una mica en l'àmbit institucional l'horitzó pastoral i apostòlic que veia el Concili." Així mateix, el Dr. Puig observa que "amb l'actual modificació, és probable que la Santa Seu vulgui donar a les prelatures personals una orientació ulterior per facilitar expressions de vida cristiana que la necessiten".

LA SITUACIÓ DELS LAICS I ELS PREVERES

El 2018 formaven part de la prelatura de l'Opus Dei unes 93.400 persones presents a 68 països, de les quals 2.300 són sacerdots (Europa 57%, Amèrica 34%, Àfrica 4%, Àsia 4% i Oceania 1%). Del total de fidels, aproximadament el 57% són dones i el 43% són homes. Pel que fa a Catalunya, la prelatura suma al voltant de 5.000 fidels i prop de 100 preveres i altres persones que participen en les activitats que ofereix. Precisament, les noves disposicions de la Santa Seu tendeixen a clericalitzar una institu-

ció que fonamentalment és laical.

"Els laics són la raó de ser de l'Opus Dei: cristians corrents enmig del món, que busquen Déu a través de la feina i de la seva vida corrent —remarca el vicari de l'Opus Dei a Catalunya, Mn. Ignasi Pujol—. S'explicita la realitat que són fidels de les diòcesis, com qualsevol altre catòlic. En el cas de l'Obra, a més, són membres d'aquesta família sobrenatural, gràcies a una crida vocacional específica. Formar part de l'Opus Dei no resta res a ser fidels de les diòcesis, més aviat al contrari, ja que com a bons fills de sant Josepmaria ajuden a tirar endavant l'Església des del lloc on són."

"Cada fidel intentem viure que un pot ser sant enmig del món, sense necessitat de ser sacerdot, missioner o monjo de clausura: cal intentar fer la feina, fer el dinar als fills... el millor possible dins les teves limitacions, per amor a Déu i per servir els altres. És un reflex de la vida ordinària de Jesús durant els seus primers 30 anys. Els canvis de dret no afecten el dia a dia", confessa Glòria Homs Farré, fidel de l'Obra.

Segons Homs, mare de quatre fills i que espera el cinquè per al març, "tenir fills de vegades és

fiar-te. Si Déu ho vol, que vingui, et dona la força i la gràcia. El que transmetem és el que l'Església diu, si ens diuen que som conservadors, l'Església és així". A la Glòria, de 39 anys i que treballa en la intermediació immobiliària al sector industrial-logístic, l'Obra l'ha ajudat "a créixer en la fe, abans era cristiana, però no tenia aquesta contemplació enmig del món. Jesús t'acompanya en cada moment i en les contradiccions també et dona molta pau i esperança. A l'Opus Dei tenim un pla de vida: missa diària i combregar, oració, una estona de cura espiritual, un recés mensual, formació i confessió setmanal amb sacerdots de l'Obra".

En espera del que puguin dir els nous estatuts que aprovi la Santa Seu, el Dr. Bueno aclareix que "la situació del laic es limita a l'acord amb la prelatura, és com un contracte, dones i reps segons la categoria. La gràcia és que aquest compromís és temporal, no és a perpetuïtat, per molt que es digui indefinit, no són tècnicament vots. De fet, a vegades es resol el contracte i es deixa de ser membre de la prelatura". Per la seva banda, el Dr. Puig està convençut que "la protecció del carisma a la qual apunta la Santa Seu estarà,

també canònicament, en sintonia amb una dimensió vital de l'Opus Dei, que és treballar per a la missió de difondre la santificació del treball i dels compromisos familiars i socials, la qual cosa repercuteix immediatament en la vida de les diòcesis. En aquest sentit, els laics de l'Opus Dei són, han estat i seran fidels integrats a les diòcesis".

Pel que fa als sacerdots de l'Obra, "cal destacar la seva incardinació en una entitat secular, cosa que mostra també, canònicament, que estan al servei dels fidels de les diòcesis. Pel carisma que viuen, més específicament s'han ordenat per a l'atenció d'aquells, d'entre aquests fidels diocesans, que se senten cridats a l'Opus Dei en els ambients seculars que han triat per a ells i les seves famílies, on actuen com a llevat enmig de la massa. Aquests ambients són alhora *món* i *diòcesi*, si seguim la comprensió fresca i profunda de l'Església que ens va ensenyar el Concili", opina el Dr. Puig.

OBDIÈNCIA FILIAL I TREBALL AMB EL DICASTRI PER AL CLERGAT

Si bé des del primer moment, com recorda Mn. Pujol, la recep-

ció per part de l'Opus Dei ha estat d'acceptació i minimització amb el prelat al capdavant, que "ha dit en diverses ocasions que cal procurar seguir aquestes disposicions amb una sincera obediència filial, com ens ha ensenyat sant Josepmaria", això contrasta amb alguns analistes que insisteixen en la severitat i profunditat d'aquests canvis.

"En algunes de les interpretacions ha prevalgut una lògica política o de poder, que és aliena a les realitats de l'Església. Per exemple, s'interpreta el fet que el prelat no sigui bisbe com a 'degradació' o com un 'gran canvi'. Però és una lògica mundana de la qual convé fugir. A l'Església allò que importa és el servei que es presta i la unió amb el Sant Pare i el conjunt dels catòlics. És una altra lògica a què ens convida el prelat", remarca el responsable de comunicació de l'Opus Dei a Roma, Marc Carroggio.

Carroggio, a més, subratlla que "és clar que la realitat jurídica d'una institució és important, però cal no oblidar que hi ha aspectes iguals o més essencials, com ara caminar sempre en comunió amb l'Església i comprendre com viure avui el propi carisma amb fidelitat i fecunditat.

GLÒRIA HOMS

"Cada fidel intentem viure que un pot ser sant enmig del món, sense necessitat de ser sacerdot, missioner o monjo de clausura"

MARC CARROGGIO

"En algunes de les interpretacions ha prevalgut una lògica política o de poder, que és aliena a les realitats de l'Església.

Allò que importa és el servei i la unió amb el Sant Pare i els catòlics"

El vicari de l'Opus Dei a Catalunya, Mn. Ignasi Pujol, a la sortida d'una celebració en la darrera festa de sant Josepmaria.

La prelatura personal de l'Opus Dei ha passat a dependre del Dicasteri per al Clergat. A la imatge, el prefecte per al Clergat, el cardenal sud-coreà Lazarus You Heung-sik, en la cerimònia d'ordenació el 20 de maig passat de 25 nous sacerdots de l'Opus Dei a la basílica de Sant Eugeni a Roma.

Al nucli de l'Opus Dei hi ha la crida universal a la santedat a través de la feina i les realitats quotidianes de la vida. El Papa, a *Ad charisma tuendum* [el primer dels dos *motu proprio*], fa referència a aquest missatge com un 'do de l'Esperit rebut per sant Josepmaria'. Això és realment rellevant. I de fet, des del punt de vista de l'esperit, amb aquests *motu proprio* el papa Francesc ha confirmat la constitució *Ut sit*. En l'àmbit jurídic, canvia dos aspectes accidentals i, al mateix temps, confirma i ressenya tot allò essencial".

A conseqüència d'aquestes noves

disposicions calia modificar els estatuts de l'Opus Dei i a tal fi el prelat, Mons. Fernando Ocariz, va convocar un congrés general extraordinari a Roma del 12 al 17 d'abril del 2023 on van participar 274 fidels d'arreu del món. "Des de la base ho hem viscut amb molta pau i molta calma. Tenim tota la informació que necessitem. Des que van sortir els dos *motu proprio*, el P. Ocariz ens ha anat escrivint regularment. Ens va demanar que reséssim, que l'Opus Dei està per servir Església i el Sant Pare, a qui estimem i intentem ajudar", explica Homs.

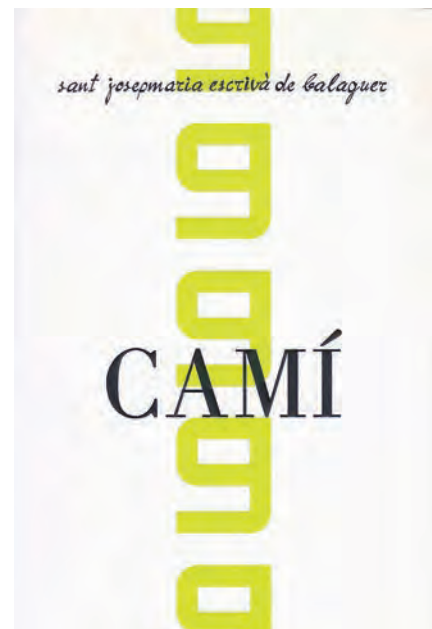
FERRAN PUIG
"Amb l'actual modificació, és probable que la Santa Seu vulgui donar a les prelatures personals una ulterior orientació per facilitar expressions de vida cristiana que la necessiten"

“Mons. Ocariz sol referir-se al clima de gran cordialitat i afecte amb què s’està treballant amb el Dicasteri per al Clergat, amb la intenció mútua que les modificacions als estatuts s’adaptin el millor possible a les peticions del Papa i, per altra banda, a la fesomia espiritual de l’Opus Dei, al seu carisma. El Dicasteri no ha donat una orientació sobre les dates; mirant altres processos similars, de vegades duren un any, altres vegades dos... L’interès del Dicasteri és fer una bona feina i no tant marcar uns terminis específics”, explica Carroggio. Tal com subratlla Mn. Pujol, es tracta de “procurar que el vestit legal encaixi amb la realitat del carisma, sense encotillar-lo”.

El símbol de l’Opus Dei, el món amb una creu dins, és obra d’Escrivà de Balaguer, que va dibuixar-lo en un tros de paper el febrer del 1943. “Significa el món i, dins l’entranya del món, la Creu, que és el sacerdoci”, va dir el fundador.

L’Opus Dei vetlla per la formació i acompanyament espiritual dels seus membres basada en gran part en el llibre d’Escrivà, “Camí”. A la imatge, portada de “Camí”, en la seva 1a edició del 1939 es van imprimir 2.500 exemplars.

LES RELACIONS AMB ELS JESUÏTES

Alguns analistes han volgut interpretar els dos *motu proprio* que modifiquen les prelatures personals com un pols que el papa Francesc, jesuïta, ha fet a l’Opus Dei després d’algunes relacions tortuoses històricament documentades entre aquestes dues famílies de l’Església. De fet, al llibre de Vicente Cárcel sobre Pius XII i Espanya es parla dels orígens de l’Opus Dei i el seu xoc amb alguns jesuïtes a Barcelona a la dècada dels 40, amb campanyes de descrèdit fins i tot per part d’aquests. És una motivació que descarta el responsable de comunicació de l’Opus Dei a Roma, Marc Carroggio: “Em sembla important distingir entre alguns fets històrics puntuals com els que assenyalava Vicente Cárcel (freqüents als inicis de moltes institucions de l’Església, que s’han d’obrir camí amb una novetat que a l’inici sorprèn) de la relació corrent i fraterna entre les diferents famílies de l’Església, on no hi ha competència sinó comunió eclesial, on no hi ha conflicte sinó respecte al pluralisme i als diferents carismes que cadascú aporta al conjunt.” Carroggio aporta com a proves “una iniciativa de l’Opus Dei a Roma de la qual han germinat, per gràcia de Déu, dues vocacions per als jesuïtes en els darrers anys. I viceversa: el mateix prelat de l’Opus Dei ha assenyalat en diverses ocasions el seu agraïment a la Companyia de Jesús per la formació humana i espiritual rebuda a la seva escola dels jesuïtes, que certament hauran influït en la resposta a la seva vocació a l’Opus Dei. I com ell, tants altres laics i preveres de l’Obra. Sense anar més lluny, un pare jesuïta va ser director espiritual de sant Josep Maria els anys de la fundació”.

V

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana el
Papa recorda **Nicaragua**,
coneixem l'**hospital Notre
Dame de la Santé** al
Camerun i parlem de l'**Orde
Eqüestre del Sant Sepulcre
de Jerusalem**

*Religioses de la congregació Serventes
de Maria a l'hospital Notre Dame de la
Santé, al Camerun.*

El Papa expressa a l'inici del 2024 “la seva profunda preocupació”

El Vaticà trenca el silenci sobre Nicaragua

RODRIGO MORENO QUICIOS
Corresponsal a Roma

Tot i que hi ha moltes peticions per part de catòlics d'arreu del món i opositors nicaragüencs, el Papa no sol pronunciar-se sobre la persecució a l'Església del règim d'Ortega perquè, cada cop que ho ha fet, el líder sandinista ha comès algun abús més en represàlia. Però a causa de la intensificació de la repressió aquest Nadal en la qual s'han detingut un mínim de 14 sacerdots al país, Francesc va començar el 2024 expressant en el primer Àngelus de l'any la seva “profunda preocupació pel que està passant a Nicaragua, on als bisbes i sacerdots se'ls està privant de la llibertat”.

Només un dia després, el 2 de gener, la dictadura capitanejada per Ortega des de fa 17 anys va revelar per silenciar aquesta denúncia noves fotografies de Rolando Álvarez, bisbe de Matagalpa. Porta empresonat des del febrer del 2023. I tot i que el règim li va oferir l'exili a Washington juntament amb 222 presos polítics més quan només estava sotmès a un arrest domiciliari, el bisbe s'hi va negar.

“Monsenyor es va comprometre amb ell mateix que ell no marxava si no sortíem tots lliures”, explicava llavors a l'agència televisiva Rome Reports l'ex-pres polític Alexander Hernández. El dissident donava per descomptat que se'l trobaria a l'avió rumb a l'exili, però “fins que no vam arribar als Estats Units i ens vam aplegar tots, no ens vam adonar que monsenyor havia estat jutjat, condemnat a vint-i-molts anys de presó i es trobava confinat”.

Com a resultat, Rolando Álvarez ja fa més de 500 dies que està detingut sota diferents fórmules, la presó la més dràstica, i que li ha suposat un alt preu per a la seva salut. En les darreres imatges del bisbe de Matagalpa, se'l

veu sotmetent-se a diferents exàmens mèdics i molt més prim que quan va ingressar a la presó. Segons el comunicat revelat pels seus carcellers, “durant l'atenció mèdica Rolando Álvarez Lagos va expressar que se sent bé i es manté fent exercicis”. Els doctors van assegurar que la seva pressió arterial, la freqüència cardíaca i la saturació d'oxigen quan respira “estan bé”. I van afegir que “no se li van fer exàmens de sang perquè havia ingerit aliments”.

“UN NOU MUNTATGE CÍNIC I IRRESPECTUÓS”

Silvio José Báez, bisbe auxiliar de Managua i que es va refugiar als Estats Units per recomanació del papa Fran-

PAPA FRANCESC

“Als bisbes i sacerdots se'ls està privant de la llibertat”

cesc, ha qualificat les noves imatges com “un nou muntatge cínic i irrespectuós”. “Entengueu que ningú no us creu! L’únic just és que monsenyor Álvarez sigui alliberat, juntament amb monsenyor Mora, els seus seminaristes i els altres sacerdots”, ha reivindicat.

És una reacció similar a la que van tenir molts altres líders religiosos el penúltim cop que es van mostrar imatges del bisbe, el novembre del 2023, i l’anterior, el març del mateix any, quan el règim va convidar els seus familiars per dinar amb ell a la presó. Diferents veus exiliades, com els periodistes Israel González Espinoza o Marling Balmaceda i el missioner espanyol Rafael

Aragón, el qual no té permès tornar-hi, van qualificar aquest tipus d’actes com una farsa. “El govern vol rentar-se la cara, però no ho aconsegueix perquè tothom coneix com actua el règim”, va opinar llavors el religiós dominic davant dels mitjans de comunicació.

En aquesta ocasió, la imatge ha provocat la indignació de més sectors, com el Departament d’Estat dels Estats Units. Matthew Miller, el portaveu, va exigir a través de la xarxa social X “l’alliberament immediat i incondicional del bisbe Rolando Álvarez, detingut injustament des de fa 500 dies”. Va afegir a la petició que “la llibertat de credo és un dret humà” i “que la seva detenció continuï és inconcebible”.

UN SILENCI OPERANT

El darrer cop que Francesc es va pronunciar des del balcó del Palau Apostòlic sobre Nicaragua va ser el 12 de febrer del 2023, quan va mostrar el seu rebuig a la condemna de 26 anys de presó per a Rolando Álvarez. Va demanar a la Mare de Déu que obrís “el cor dels responsables polítics i de tots els ciutadans a la recerca sincera de la pau que neix de la veritat, de la justícia, de la llibertat i de l’amor i s’assoleix mitjançant l’exercici pacient del diàleg”. En represàlia, el país va clausurar la Nunciatura Apostòlica una setmana després.

De la seva banda, Rodrigo Guerra, secretari de la Pontifícia Comissió per a Amèrica Llatina, ja ha explicat diferents cops que “el Papa està molt informat” sobre els esdeveniments a Nicaragua i que els seus silencis mai no signifiquen complicitat, sinó la recerca de camins per desescalar la persecució i protegir els catòlics al país.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Audiència amb el papa Francesc

Érem quatre representants de Blanquerna (Universitat Ramon Llull) en aquella sala vaticana que excedia en detalls i pompositat. Hi havia amb nosaltres 200 responsables més de pastoral d’universitats de tot el món. El dia abans havíem participat en conferències, reunions i trobades per compartir i generar inèrcies, inspirar-nos plegats en un àmbit particular com és la universitat. El papa Francesc va entrar a pas lent, amb bastó i va seure en una cadira senzilla. Se’l veia cansat, però ens va saludar un per un.

I jo no podia deixar de pensar en la “càrrega” diària de tantes audiències, quantes mans, quantes cares estranyes, l’atenció a tants temes que deu portar a les espatlles... Responsabilitat i humanitat. Jo no hi veia “un Papa”, hi veia un bon home, un capellà senzill d’un poble, entregat i servidor: un testimoni de donació, entrega i servei. La trobada amb ell no va ser ni mística ni traspuava l’aura d’un *Pop-star*, va ser fraterna.

El papa Francesc ens va animar a tenir coratge, a arriscar-nos en l’àmbit de l’ensenyament, a ser pacients, a acompanyar els joves i a tenir una visió “polièdrica” de la realitat i apreciar-ne tots els matisos, les diferències. Va ser un discurs obert i encoratjador.

El coratge que l’Esperit Sant, deia el papa Francesc, s’amaga dins l’Església i ens porta a teixir ponts “fins i tot sobre els abismes més profunds”, com ara la por i la indecisió. Un coratge que li reconec en ell per la gran tasca que fa, per la manera com ho fa: el papa Francesc és testimoni del que predica.

JORDI SÀNCHEZ TORRENTS

Professor d’Antropologia i consiliari a Blanquerna

El bisbe Rolando Álvarez a la catedral de Managua, després d’un incendi provocat.

Visitem l'hospital Notre Dame de la Santé, al Camerun

Serventes de Maria: un llegat d'amor i de servei

KATHY MORILLO

Fotos: Lidia Larrosa

Les Serventes de Maria, Ministres dels Malalts, són una congregació catòlica fundada l'any 1851 per santa Maria Soledat a Madrid, Espanya. Van arribar al Camerun el 1971, i hi fundaren tres hospitals a les ciutats de Widikum i Bameda —a la regió anglesa—, i un altre al poblet de Batseng'la, ubicat a cinc quilòmetres de Dschang: l'hospital Notre Dame de la Santé.

Si bé el paisatge a Batseng'la ofereix un espectacle de natura exuberant, es tracta d'una zona molt rural habitada per famílies humils. En aquest entorn, Notre Dame de la Santé s'ha convertit en hospital de referència al país, però les carreteres d'accés s'hi troben encara en condicions precàries. Davant la indiferència de les autoritats, per poder arribar al centre les persones malaltes es desplacen majoritàriament en moto-taxi, cosa que suposa un risc alt per a la seva salut i seguretat.

El propòsit de les Serventes de Maria és tenir cura de les persones malaltes físicament i espiritualment. Aquesta tasca la realitzen les germanes de Batseng'la amb tota entrega, tant als hospitals com a les visites domiciliàries que fan dos cops per setmana als malalts que, per edat o condició, es veuen impedits per desplaçar-se fins al centre de salut.

NOTRE DAME DE LA SANTÉ

L'hospital Notre Dame de la Santé es va inaugurar el juny de l'any 2014. El centre compta amb una capacitat

per a 90 llits, distribuïts per diverses sales, i 75 treballadors, 8 metges i 12 germanes religioses. A més, estudiants d'infermeria de diverses escoles realitzen pràctiques a l'hospital. Les portes d'aquest centre estan obertes a tothom qui ho necessiti, sense importar-ne el credo o procedència.

Al començament, l'hospital només oferia serveis de medicina general i maternitat, però amb el temps la població va començar a demandar serveis especialitzats a causa de l'alt cost als centres privats de la zona. Així, l'any 2016, amb l'ONG Cirurgians Ortopèdics d'Espanya per al Món (COEM), es va ampliar l'oferta de serveis i es va oferir assistència en l'àrea de traumatologia. Amb el pas del temps, altres especialistes espanyols es van sumar a aquest objectiu.

Gràcies a això, avui el centre ofereix serveis especialitzats en les àrees de cirurgia plàstica i reparadora, fisioteràpia, oftalmologia, ginecologia (càncer

de mama) i urologia, i compta a més amb una clínica dedicada a la diabetis i la hipertensió (peu diabètic).

Gràcies a aquestes col·laboracions, l'hospital Notre Dame de la Santé ha esdevingut no només un centre mèdic de tecnologia avançada, sinó també un hospital-escola, on altres metges locals es capaciten per proveir d'aquestes especialitats els habitants de la ciutat de Dschang i zones properes.

"VAIG ESTAR MALALT I EM VAU VENIR A VEURE"

La direcció de l'hospital va a càrrec de sor Pilar Corberos, religiosa consagrada, la passió, entrega i servei de la qual cap als més desafavorits n'han guiat la vida. Va arribar al Camerun a principis dels anys 90 a la comunitat anglòfona de Widikum, on va passar-hi 20 anys. És infermera graduada a la Universitat de Salamanca i dirigeix l'hospital des dels inicis.

El propòsit de les Serventes de Maria és tenir cura de les persones malaltes físicament i espiritualment.

Notre Dame de la Santé ha esdevingut hospital de referència al país.

Sor Teodora Quezada és l'actual mare superiora a Batseng'la. Va arribar al Camerun fa 6 anys, després d'haver prestat servei a la República Dominicana (el seu país d'origen), Haití i Puerto Rico, on va estudiar infermeria a la Universitat Sagrat Cor. És una treballadora incansable, fidel seguidora de les ensenyances de santa Maria Soledat i compta amb una gran vocació de servei i llarga trajectòria de vida consagrada.

Amb les seves germanes, hi viuen les aspirants, les quals arriben bàsicament de la part anglòfona del país. Són rebudes a partir dels 18 anys d'edat per iniciar la seva formació religiosa. Com a part de les seves responsabilitats a la comunitat, ajuden a l'hospital i amb les tasques domèstiques. Durant la formació, se'ls ofereix capacitat en francès i espanyol i en el temps lliure practiquen esport.

Per a les germanes és molt important que els seus col·laboradors comparteixin carisma i conreïn la vida espiritual, per això cada matí inicien el dia amb una pregària col·lectiva. Amb el lema "Vaig estar malalt i em vau visitar", inculquen als seus treballadors els

valors de compassió, entrega, pregària i servei.

A pocs metres de l'hospital hi ha l'escola primària Saint Archanges, que pertany a la parròquia de Saint Nicolas de Flue, a càrrec del sacerdot Jean Baptiste Sona. L'hospital ha esdevingut un pont perquè l'escola, que acull 178 estudiants d'escassos recursos, puguin rebre suport dels metges voluntaris que arriben a Batseng'la.

És el cas dels cirurgians ortopèdics de COEM, que han gestionat la construcció d'un pou per millorar les condicions de sanejament als lavabos de l'escola. I de la parròquia de Sant Sebastià Màrtir, ubicada a San Sebastián de Los Reyes (Madrid) que, des de fa 10 anys, organitza un mercat nadalenc i els fons que recullen els destinen a resoldre el pagament de l'escolaritat dels estudiants. Així mateix, l'escola rep materials didàctics dels metges voluntaris que visiten l'hospital Notre Dame de la Santé.

Entre les múltiples activitats de l'hospital Notre Dame de la Santé, hi ha la 5ena campanya de cirurgia plàstica, realitzada el mes de novembre del 2023. Es tracta d'un exemple de treball en

equip que es fa amb els metges locals.

En paraules d'una de les voluntàries espanyoles, la Dra. Carmen Higuera: "Totes les campanyes són diferents: aquest cop ens hem trobat amb casos molt complexos que han requerit fins i tot fer servir tècniques microquirúrgiques. Com sempre, treballar amb professionals africans ens ha enriquit i fa que ens retrobem amb la nostra professió de cirurgia reparadora en estat pur. Encara no n'hem marxat, que ja hi desitgem tornar."

Amb el lema
"Vaig estar malalt
i em vau venir a veure",
les religioses inculquen
als treballadors els
valors de compassió,
entrega, pregària i servei

 TERRA SANTA

Breu història de l'Orde Eqüestre del Sant Sepulcre de Jerusalem

El Tresor de Jerusalem, les pedres vives de Terra Santa

ALEIX CALLE I PADULLÉS

La presència cristiana a Terra Santa i les peregrinacions de fidels en aquesta terra sempre han estat una qüestió complexa. L'Orde Eqüestre del Sant Sepulcre de Jerusalem (OESSJ) integra cavallers, dames i eclesiàstics que tenen la missió de protegir la basílica del Sant Sepulcre i la seva comunitat de cristians.

En ocasió del 130è aniversari de la Lloctinència d'Espanya Oriental (que inclou els territoris de l'antiga Corona d'Aragó) que commemorem enguany sota el mandat de Joan Carles de Balle, reunits en la Investidura de nous membres de l'Orde el 7 d'octubre passat a la Sagrada Família de Barcelona, el cavaller comanador Ramon Muntada presentà la *Crònica Històrica de l'Orde Eqüestre del Sant Sepulcre de Jerusalem*, il·lustrada per la prestigiosa dibuixant catalana Pilarín Bayés, col·laboradora de *Catalunya Cristiana*.

ORÍGENS MEDIEVALS

La restitució de la cristiandat a Terra Santa es manifesta en la conquesta de Jerusalem per Jofré de Bouillon el 1099 com a fruit de la croada convocada per Urbà II a Clermont (1095). Amb la fundació del Regne de Jerusalem (1099), i el respecte al Patriarcat Llatí, a fi de defensar la Ciutat Santa, Jofré creà l'orde militar del Sant Sepulcre.

Els cavallers croats i els canonges locals havien de custodiar l'església del Sant Sepulcre i l'administració del Regne. Amb la caiguda de Jerusalem en mans musulmanes el segle XII i la desaparició dels croats a Terra Santa, el conjunt de cristians minvava en les següents centúries. A partir d'Alexandre VI, els pontífexs de Roma assumiren la protecció de l'orde, que s'expandí per Europa.

L'Orde Eqüestre del Sant Sepulcre de Jerusalem integra cavallers, dames i eclesiàstics que tenen la missió de protegir la basílica del Sant Sepulcre i la seva comunitat de cristians

Membres de la Consulta amb el Sant Pare el 9 de novembre passat.

El 1847, assistim a una regeneració de l'orde. Pius IX permeté al Patriarca Llatí de Jerusalem investir cavallers. El paper femení s'evidencià en les actuacions missioneres en pro de Terra Santa i, sota el Patriarcat de Vicente Bracco, s'instituí la branca de Dames (1888). Sota el pontificat de Pius X, l'orde perfilà un caràcter jurídic-pontifici i obtingué un ampli renom internacional.

El segle XX l'OESSJ continuà la cura de la fe catòlica a les escoles cristianes de Palestina i l'ajuda econòmica als cristians allà presents. Presenciem la supressió del càrrec de Gran Mestre el 1932 i la seva restauració el 1940 delegant a un cardenal de la cúria, els Pactes del Laterà (independència política de la Ciutat del Vaticà, 1929), la personalitat jurídica vaticana de l'orde (1996), o l'establiment de la seva seu a l'església de Sant Onofrio del Vaticà.

L'ORDE A L'ACTUALITAT

L'OESSJ, sota l'esperit del Concili Vaticà II i de Joan Pau II, manté l'activitat que l'ha caracteritzat en la misericòrdia i protecció dels cristians de Terra Santa. Amb Benet XVI, s'accentuà el suport en

© Vatican Media

recursos a Terra Santa causada per la divisió de la població israeliana i palestina i a la Guerra del Líban (2006).

El pontificat del papa Francesc marcà l'orde amb dos Grans Mestres: el cardenal O'Brien (amb un llegat de 30.000 membres dels 5 continents) i el cardenal Fernando Filoni, qui escrigué el llibre *Y toda la casa se llenó del aroma del perfume. Para una espiritualidad de la Orden del Santo Sepulcro* i adaptà el ritual per a celebracions entre la tradició immemorial i la realitat present. Es reafirma en el deure moral de defensar les necessitats de la fe cristiana a Jerusalem.

Del 6 al 10 de novembre es va celebrar la Consulta a Roma. La Consulta és el màxim òrgan consultiu del Gran Mestre, el cardenal Filoni, que es reuneix cada 4 o 5 anys amb els Lloctinents, i aquest any amb els Grans Priors (que assisteixen espiritualment els Lloctinents), per traçar una actuació comuna per als futurs anys.

Enguany la Consulta girà entorn a la formació. Tot cavaller i dama ha de passar per un període de preparació per integrar-se a l'OESSJ i que després de la Investidura ha de continuar. "Formació inicial i continuada, pràctica i espiritual"

són les paraules que el Sant Pare utilitzà al seu discurs el 9 de novembre. I es referí a "la vídua, l'orfe i el foraster" en el paper solidari i caritatiu de l'OESSJ envers els estrats més necessitats. L'assimilació de l'esperit de caritat i justícia.

La Consulta, que manifesta la multiculturalitat de la Cristiandat, es dota del verb "Compartir": idees, opinions i fraternitat. Les misses en la seva varietat de llengües feien sentir part d'un Tot (de l'individu en comunitat al Tot-poderós Déu).

Ramon Muntada, amb la pedago-

gia dels dibuixos de Pilarín Bayés, vol transmetre amb el seu llibre, que té el fi benèfic d'ajudar a la supervivència dels cristians a Terra Santa, la humana labor de l'OESSJ i la seva evolució històrica.

El Lloctinent de l'OESSJ per Espanya Oriental, Joan Carles de Balle, utilitza una expressió preciosa que sintetitza el sentit de l'orde: ajudar les pedres viues de Terra Santa, els cristians que hi viuen. Les altres pedres són les del Sant Sepulcre i les edificacions testimonis de la vida de Jesús. I avui dia cal pregar més que mai per la pau a Terra Santa i al món.

DIAMANTS

COL·LECCIONISTA **COMPRA**

Joies amb diamants

Totes les talles i colors

Talles antigues

Discreció
Màxima **taxació**

Tel. 628 330 844
Tel. 608 544 651

TORTOSA

Sopar solidari de Mans Unides

El 10 de desembre, el grup "La Tómbola" de Mans Unides de Tortosa (zones pastorals de la Ribera i el Priorat) va celebrar un sopar amb els organitzadors d'una tradicional acció solidària que cada any aconsegueix donatius econòmics per a projectes d'aquesta entitat social de l'Església.

SOLSONA

Pessebre vivent al monestir de Serrateix

Per la festivitat de Sant Esteve es va portar a terme el Pessebre vivent a Serrateix amb la participació d'uns cinquanta-cinc figurants. Els espais que es van utilitzar van ser el monestir amb el claustre i algunes de les seves dependències i d'altres, a l'exterior. Es van reproduir diferents escenes nadalenques així com també algunes feines del camp d'anys enrere en un marc molt natural i singular, i un conjunt de dotze diorames.

TARRAGONA

Celebració diocesana de la Sagrada Família

La Delegació diocesana per al Laicat i la Família i el Secretariat diocesà de Pastoral Familiar van organitzar, el diumenge 31 de desembre, festa de la Sagrada Família, la celebració diocesana a la catedral de Tarragona. En l'homilia, l'arquebisbe Joan Planellas va convidar a viure aquesta festa "com una invitació a veure la nostra pròpia família a la llum de l'experiència familiar del mateix Jesús". L'arquebisbe va fer entrega del diploma commemoratiu a set matrimonis que van celebrar l'aniversari de noces.

URGELL

Any Nou i Jornada per la Pau

El dia primer del 2024 va ser celebrat a tota la diòcesi amb la solemnitat de la Maternitat divina de la Verge Maria i la pregària per la Pau en la Jornada Mundial per la Pau. L'arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives, va presidir l'Eucaristia de la festivitat a la residència Sant Josep de la Seu d'Urgell. Des d'allí va enviar una salutació i una benedicció a tota la diòcesi.

VIC

Il·luminació del campanar i l'absis de Viladordis

Des de finals de novembre totes les cares del campanar i l'absis del santuari de la Salut de Viladordis es poden veure il·luminats. És un procés que va començar amb la il·luminació pública de la plaça i de l'aparcament del santuari, gràcies al suport de l'Associació de Veïns de Viladordis i del seu president, Josep Duocastella. Ara l'Ajuntament de Manresa ha assumit la despesa de la instal·lació dels focus que il·luminen la façana nord i oest, així com de l'absis, amb un cost de 4.970,62 €. La parròquia s'haurà de fer càrrec de la despesa elèctrica i del manteniment.

GIRONA

L'Aplec del Ninou dona la benvinguda al 2024 al Col·lell

L'Aplec del Ninou va congregar, l'1 de gener, un bon nombre de persones al santuari de la Mare de Déu del Col·lell, entre els quals molts feligresos de les poblacions veïnes i antics alumnes del col·legi. El programa va començar a dos quarts d'una del migdia amb una missa, dins la qual es va fer la tradicional benedicció i presentació dels infants a la Mare de Déu.

LLEIDA

Dinar de Nadal amb persones sense llar

Gairebé un centenar de persones van participar, el 23 de desembre, en el dinar de Nadal per a persones en situació de sense llar que organitzen de forma conjunta la Federació de Col·les de l'Aplec del Caragol, el Col·legi Maristes Montserrat i l'entitat Arrels Sant Ignasi a les instal·lacions del Col·legi Maristes de Lleida.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Jornada de la Infància Missionera

El diumenge 14 de gener se celebra la Jornada de la Infància Missionera. La Delegació de Missions del nostre bisbat vol transmetre'ns que "els infants han de ser conscients que l'Església compta amb ells per portar Jesús a tots aquests nens i nenes que encara no el coneixen, i, per això, encara, no el poden estimar".

TERRASSA

Jornada Mundial per la Pau

El dia 1 de gener la Delegació de Terrassa de Justícia i Pau organitzà, amb la participació del Consell Interreligiós de Terrassa, una vetlla de pregària amb motiu de la Jornada Mundial per la Pau, presidida per Mn. Joan Lázaro, vicari judicial i consiliari de Justícia i Pau.

LUCIA MONTOBBIO
CAMPA
Periodista

Thierry Roch va formar part de la Guàrdia Suïssa del Vaticà durant dos anys i mig

Athletica Vaticana

Thierry Roch va formar part de la Guàrdia Suïssa del Vaticà durant dos anys i mig. Un servei que protegeix el Pontífex i la seva residència des del 1506. Tradició i modernitat van lligades en aquest cos de vigilància. Tanmateix, Roch va ser conegut sobretot per ser corredor de fons a l'Athletica Vaticana.

Els guardes suïssos encara vesteixen el tradicional uniforme renaixentista. De ratlles verticals, de color groc mostassa i blau marí, amb l'espasa i l'escut: símbols tradicionals de la seva funció de defensa. Així i tot, els mètodes amb què els guàrdies suïssos duen a terme la seva tasca i l'entorn en què es mouen han evolucionat. Joves com Roch tenen en comú el gust per l'aventura, per fer esport, per fer noves amistats, per la cultura italiana, per aprendre noves llengües i experimentar la seva fe.

Al reportatge *Europa des de l'aire: Itàlia*, de la Nathional Geographic, es veu com Roch corria pels carrers de Roma. S'entrenava per l'equip Athletica Vaticana. Aquesta associació esportiva encara està activa i compta amb uns dos-cents sacer-

dots, monges, treballadors, guàrdies suïssos que practiquen atletisme, ciclisme, pàdel i criquet sota la bandera del Vaticà.

Els carrers de Roma s'omplen de locals i visitants a monuments icònics cada dia. Córrer per la ciutat és impracticable. Per això, Thierry començava els entrenaments a les cinc del matí. Seguia un itinerari que iniciava al Vaticà, passava per plaça Navona, pel Panteó, pel Fòrum Romà i finalitzava al Colosseu.

Una ruta plena d'història que inclou memòries esportives. La plaça Navona va ser la primera seu permanent a Roma on se celebraven competicions d'atletisme i curses de cavalls. I, al Colosseu, els gladiadors lluitaven fins a la mort amb contrincants o animals que s'alliberaven d'escotilles.

Al setembre passat, al Palau de Sant Calixte, es va beneir i inaugurar la nova seu de l'Athletica Vaticana amb el cardenal José Tolentino de Mendonça. "L'esport agrada tant a Déu per la seva capacitat de posar les persones en harmonia amb la creació i d'afavorir la convivència i fraternitat entre nosaltres", va recordar Mendonça.

YOLANDA ALBARRÁN

Professora dels graus
d'Educació de la Universitat
Abat Oliba CEU

AULA EDUCATIVA

Noves sortides per a l'educació

L'escola moderna no pot escapar de ser,
ella també, una rèplica industrial

Parlar d'educació exigeix distingir tres nocions bàsiques: el mateix concepte d'educació, la instrucció i l'escolarització. A finals del segle XVIII es va produir un canvi de paradigma en relació amb el concepte en sentit ampli d'educació (transmissió autoritària a la nova generació del que fins ara en dèiem continguts, valors i normes, per tal de perpetuar la cohesió social) que fins aleshores era competència pràcticament exclusiva de la família i l'Església. En aquest període neix la rellevància de la instrucció, per sobre d'altres consideracions de caire religiós o moral, en benefici d'un aprenentatge de tipus tècnic i eminentment pragmàtic. Amb l'Estat napoleònic es fa necessari, pel mateix dinamisme de la nova forma política, organitzar el relleu generacional mitjançant la progressiva escolarització universal.

És sobretot a partir de la segona postguerra mundial (especialment

entre les dècades 50-70) en què les necessitats del sistema industrial de producció i consum fan imprescindibles quadres tècnics a tot nivell, més enllà de les masses no qualificades del primer període industrial, i es consolida una veritable escolarització universal *de masses* per tal de proveir les places laborals del sistema.

El problema rau en el fet que el sistema educatiu pateix un esquinçament intern irresoluble: d'una banda, té una vocació bàsicament pragmàtica, i de l'altra, una de plenament educativa de "formació integral de la persona", "educació en valors", "ciutadania" i coses per l'estil. Aquest últim aspecte es fa imprescindible per presentar l'escola com una instància exempta vers el sistema productiu, i això és senzillament una contradicció. L'escola moderna no pot escapar de ser, ella també, una rèplica industrial, una factoria on la matèria primera

(alumne) és objecte d'un procediment (pedagogia) per part d'un operari (mestre) per tal d'obtenir un producte socialment vàlid (estandardització) i políticament correcte. Si fins ara aquesta fractura no ha comportat la fallida del sistema és perquè fins no fa gaire, en el mercat laboral, hi cabíem tots i podíem fer veure que no ho vèiem. Però, què passa quan per primera vegada en l'esdevenidor del sistema econòmic, tenint en compte la revolució tecnològica i la cada cop major necessitat d'especialització, les masses *ja no són necessàries* com a productores, sinó només com a consumidores? Quan el concentracionisme escolar ha esdevingut socialment irrenunciable, i la instrucció ha passat a ser un element marginal (i mal acceptat), al sistema educatiu només li queda una sortida: entretenir a la canalla. O per a les famílies que encara s'ho prenguin seriosament, el *homeschooling*.

**JORDI
GAYA NOFRE**
Treballador social

FAMÍLIA, ESGLÉSIA DOMÈSTICA

El treball i la fraternitat

Hi ha treball per a tots, hi ha diners i recursos per crear ocupació digna, però no hi ha suficient voluntat política

Quan no tens un treball digne per alimentar la família o per pagar l'habitatge, com li passa al 83% dels espanyols menors de 35 anys, la mirada al futur s'enterboleix i se t'enganxa en el rostre el segell del sistema: "Descartat!"

És cert el que deia Rovira, fundador de les Germandats Obreres d'Acció Catòlica (del castellà, HO-AC), que aquest sistema "afavoreix el triomf del més fort (en brutalitat o en astúcia) sobre el més feble fins a arribar al final lògic: una minoria organitzada per aixafar la majoria".

L'actual economia capitalista descarta el 61% dels treballadors del món. Són 2.200 milions sense contracte ni protecció laboral, exposats a la incertesa permanent de l'economia informal. Les societats que pateixen aquest nivell de desocupació viuen el dia a dia de la misèria,

el crim, l'analfabetisme, la manca d'institucions jurídiques, sanitàries, etc. Per això, sant Joan Pau II va afirmar que el treball era el centre de la qüestió social, perquè afecta la mateixa naturalesa de l'home i les formes d'organització política. Era el temps de la societat industrial, on predominava un conflicte entre dos mons, el del treball i el del capital.

El capital es va imposar al treball. La conseqüència és que, a l'alba de l'era digital, gairebé tot està subordinat al dogma del capitalisme: el creixement econòmic. La preocupació pel treball ja no és una qüestió central.

Per què ja ni se'n parla ni es promouen polítiques de plena ocupació i treball digne? Davant la desigualtat creixent, ja no es reivindica el treball per a tots. Resulta humiliant, per exemple, que un economista promotor de la Renda Bàsica Universal afir-

mi: "El treball no dignifica, dignifica l'existència material garantida." S'ha institucionalitzat l'assistencialisme, les rendes garantides, les targetes moneder, etc.

Cal recordar que el treball és un dret universal? Per als empobrits, que són la majoria de la humanitat, el treball és vida.

Caritat assistencial? Sí, però sense servitud al poderós, ni abandonant el combat de les causes (caritat política). Hi ha treball per a tots, hi ha diners i recursos per crear ocupació digna, però no hi ha suficient voluntat política.

Hesíode en el segle VIII aC, anotava un dels principals valors del treball: "El treball és l'única força que té l'home per posar fi a la injustícia." És a dir, el treball (en la política, l'economia, la ciència, la cultura, la família...) al servei de la Persona i del Bé Comú, és el teixit de la fraternitat.

Està constituïda per les esglésies lleidatanes de la Mare de Déu del Pilar i de Santa Maria Magdalena

FRUITS ABUNDANTS D'UNA UNITAT PARROQUIAL MODÈLICA

MAC

La Unitat Parroquial Agermanada (UPA), formada per les esglésies lleidatanes de la Mare de Déu del Pilar i de Santa Maria Magdalena, té com a propòsits essencials esdevenir una comunitat fraterna de deixebles de Jesús i donar testimoni del missatge cristià al proïsme. Els valors que inspiren la seva missió són la fe, l'esperança, la caritat, l'acollida, l'obertura i la renovació pastoral.

“Són parròquies veïnes i entre totes dues tenen una població d'uns 18.000 habitants —cal recordar que la ciutat de Lleida en té 140.000—, amb aproximadament un 20% de persones immigrades (llatines, magribines, africanes, de l'Europa de l'Est...)”, explica Mn. Carles Sanmartín, rector de la UPA Pilar-Magdalena. Les parròquies pertanyen a l'arxiprestat Mare de Déu de l'Acadèmia, de la diòcesi de Lleida.

“Avui podem considerar que la nostra Unitat Pastoral Agermanada està consolidada (una sola Càritas, un Consell Parroquial, un despatx parroquial, una catequesi, una Pas-

toral de la Salut, un grup de Vida Creixent, un grup de joves, un Grup Cristià Intercultural, etc.)”, assegura el rector. I afegeix: “El procés, que va començar fa uns dotze anys, no ha estat fàcil i cal continuar treballant-hi conjuntament com a Unitat Pastoral. Pensem que el procés de renovació pastoral hi està ajudant i ho continuarà fent.”

Mons. Salvador Giménez, bisbe de Lleida, va nomenar Mn. Carles Sanmartín rector de les dues parròquies l'1 febrer del 2018. El balanç que fa de tots aquests anys és molt positiu. “Quan hi vaig arribar ja vaig trobar un bon grup de persones seglars molt compromeses dins de la

Catequistes i infants de la Unitat Pastoral Agermanada Pilar-Magdalena.

comunitat parroquial, que havien acompanyat el procés de creació de la Unitat Pastoral. Gent formada i espiritualment ferma. Amb ells i elles, hem anat fent camí i ens entenem bé i des de fa uns anys estem engrescats en el procés de renovació parroquial, amb el qual estem molt esperançats, compromesos i determinats.”

MISSIONER A BURKINA FASO

Mossèn Carles va estar sis anys de missioner a Burkina Faso. “Aquells anys passats en aquest país de l’Àfrica occidental —recorda— van ser molt macos i d’un gran

impacte en la meua vida humana i de fe. Vaig poder fer una experiència immersiva molt profunda, en una cultura i manera de viure i expressar la fe molt diferent de les que tenim a casa nostra.”

“Considero que des de llavors em sento una mica català i africà. Crec que haver conviscut amb persones africanes em va ajudar a aprendre a relacionar-me amb altres paràmetres culturals, que m’estan ajudant a trobar-me molt a gust en la diversitat cultural que tenim a Lleida i arreu.”

Així mateix, mossèn Carles reconeix que els anys viscuts a Burkina Faso han contribuït “al fet que vis-

qui com una benedicció i una gran oportunitat que a la nostra societat i a la nostra Església hi hagi persones d’altres continents”. Comenta que “Burkina Faso és un país al qual continuo vinculat i que des de fa temps, malauradament, pateix el problema del terrorisme”.

GRUPS PARROQUIALS

La UPA Pilar-Magdalena compta amb nombrosos grups: Cor Jove, Apostolat Divina Misericòrdia, Grups de Jesús... “La veritat és que el Senyor ens està beneïnt i progressivament es van creant diversos grups. Entenem que és una confir-

mació que el procés de renovació en què estem immersos està donant ja els seus fruits. Ho dic perquè alguns d'aquests nous grups estan formats per persones que abans no participaven en cap comunitat cristiana", constata el rector.

"Estem especialment il·lusionats —informa mossèn Carles— perquè ha començat un grup de vuit dones joves universitàries amb les quals estem fent revisió de vida. També fa dos anys que està en marxa un Grup Cristià Intercultural, format per persones africanes, llatines i tres persones de Lleida. Alhora, es van consolidant les trobades de família, amb pares i mares de la catequesi d'infants i els que venen a la nostra missa familiar dels diumenges. I en línia de primer anunci, si Déu vol, el mes de febrer durem a terme la tercera edició del curs evangelitzador 'Deixa't trobar per Ell'."

"Cal assenyalar també que des de fa temps estem molt arrelats al barri i tenim una estreta relació de cooperació amb l'Associació de Veïns, amb els qui compartim habitualment alguns dels locals parroquials perquè puguin desenvolupar les seves activitats. També tenim relació amb l'Església baptista, i amb la seva pastora m'uneix personalment una veritable amistat fraterna."

RENOVACIÓ PASTORAL

Segons Mn. Carles Sanmartín, una evangelització renovada és la màxima prioritat que té actualment l'Església catòlica. "Com es deia fa un temps, 'si no som capaços de renovar-nos, morirem!' Siguem clars, hi ha parròquies que ja s'han mort i d'altres s'estan morint. Amb tot, opino que la parròquia i altres mediacions pastorals, si es renoven, continuaran sent mediacions molts grans per acollir comunitàriament la vida de fe en Jesús, el Senyor. I, sobretot, en un temps i en un món complex com el que estem vivint, plens de reptes i problemes, però també d'oportunitats!"

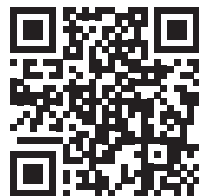
El rector de la UPA Pilar-Magdalena expressa que "el gran repte per a aquesta urgent i molt necessària renovació pastoral, si penso en les parròquies, passa per la 'conversió personal' dels mossens i bisbes. Si nosaltres no ens conver-

tim i ens renovem, les parròquies no es podran renovar. En aquest sentit, puc dir que participo amb altres mossens en un camí de conversió pastoral. Confio que l'Esperit Sant ens continuarà impulsant en aquesta línia renovadora, sobretot amb la força i empena que venen de les persones seglars".

"A la nostra comunitat parroquial, per exemple, tenim un grup d'unes trenta persones que estem seguint un procés formatiu per renovar-nos i renovar la nostra Unitat Pastoral. Jo n'estic convençut, però sense ells i elles no fora possible aquest procés innovador. Estic esperançant i crec que aquestes persones també!", posa en relleu mossèn Carles. I acaba amb aquestes paraules: "La nostra Unitat Pastoral és diversa i multicultural i té un rector que s'hi troba molt a gust, que sigui així!"

PARRÒQUIA DE
SANTA MARIA MAGDALENA
Carrer Ramon Llull, 10 - Lleida

PARRÒQUIA DE
LA MARE DE DÉU DEL PILAR
Passeig de Ronda, 167-169 - Lleida

Trobada formativa del grup de renovació pastoral.

Mn. Carles Sanmartín davant del mural de l'església parroquial de Santa Maria Magdalena.

Vull unir-me a la iniciativa del Papa, de manera que, a partir d'avui, dedicaré alguns diumenges a explicar aquesta pregària de Jesús per mitjà de la carta dominical

El Parenostre (1): simfonia d'oració

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benvolguts, ara fa dos anys, el papa Francesc va enviar una carta a Mons. Fisichella, president del Consell Pontifici per a la Promoció de la Nova Evangelització, per demanar-li d'organitzar la festa jubilar de l'Any Sant de 2025. Un dels desitjos que el Papa hi mostrà és que l'any 2024 volia que fos com l'avant-sala del Jubileu, vivint-lo tots junts com “un any intens de pregària” que ajudi a compondre una “simfonia d'oració”. No hi ha dubte que aprofundir en l'experiència de pregària és fonamental per preparar-nos per a l'Any Sant amb una actitud contemplativa que ha d'ajudar-nos a desco-

brir i festejar l'amor immens de Déu envers tothom.

Aquest any que acabem de començar vull fer-me ressò de l'anhel del Papa, que s'expressa en aquests termes: “Recuperar el desig d'estar en la presència del Senyor, escoltar-lo i adorar-lo.” Aprofitem aquest temps de gràcia, per aprofundir i practicar la pregària, aquella forma tan productiva “d'estar a soles amb qui sabem que ens estima”, com afirma santa Teresa de Jesús. De segur que trobarem molts germans i germanes que ens poden ajudar en aquesta empresa, especialment des dels monestirs de Santa Maria de Poblet i Vallbona (cistercencs), de Santa Clara de Reus (clarisses), de Sant Josep i Santa Anna de Tarragona (carmelites descalces) i de la Immaculada de Valls (mínimes), les estimades comunitats contemplatives. També podem acudir a la vida eremítica, tan present a l'arxidiòcesi. Tots plegats cercarem iniciatives en l'àmbit de la celebració de la fe.

La proposta concreta del Papa és molt senzilla i no per això inconsistent: fer del Parenostre el programa de qui segueix el Mestre. De fet, és l'única pregària que Jesús exposa als seus quan li demanen que els ensenyi a pregar (Lc 11,1-4), és l'oració de Jesús al bell mig del seu missatge en el Sermó de la Muntanya (Mt 6,9-13) i és la pregària per antonomàsia que

tota comunitat cristiana adopta com a pròpia i identitària.

A voltes, però, quan recitem el Parenostre, cosa que fem de memòria, tenim el perill de no atendre a les paraules que pronunciem, com si l'oració fos quelcom a repetir i no quelcom a interioritzar i viure. Fins i tot, el fet que en els evangelis n'hi hagi dues versions, la de Mateu i la de Lluc, ens diu clarament que allò important no és la lletra, sinó el contingut. Seria interessant que tots fés-sim l'experiència durant aquest any i aprenguéssim a ser conscients de què estem demanant i per què ho demanem.

Per tot plegat vull unir-me a la iniciativa del Papa, de manera que, a partir d'avui, dedicaré alguns diumenges a explicar aquesta pregària de Jesús per mitjà de la carta dominical. Miraré de fer-ho tot actualitzant-la i interpretant-la des del nostre *kairós* actual. Per descomptat que compto amb la vostra complicitat, sabent que cadascú afegirà la seva vida i la seva reflexió a tot allò que jo no he estat capaç de dir.

La intenció és que, en aquest any intens de pregària, aprofitem cada ocasió per tornar a Jesús, que ens va atraure amb la seva personalitat entusiasmadora, tot aprofundint en la seva vida i el seu missatge com a bàlsam per al nostre món.

Ben vostre.

La parròquia té un fort valor simbòlic en un poble i és una de les manifestacions més importants del rostre de l'Església

La parròquia, com la font pública del poble

**SERGI GORDO
RODRÍGUEZ**
Bisbe de Tortosa

El periodista Henri Fesquet va publicar els anys 50 del segle passat un llibre titulat *Les floretes del papa Joan*, on recollia un seguit d'anècdotes i de pensaments del papa sant Joan XXIII, l'iniciador del Concili Vaticà II. El capítol vintè d'aquest llibre es titulava: "L'Església, una font pública" i recollia un pensament de qui fou anomenat "el Papa bo": "L'Església no ha de ser ni un museu d'arqueologia ni un castell, sinó una font, com la font pública del poble

que dona aigua a les generacions d'avui que s'hi acosten, com en va donar a les generacions passades. Cada parròquia és com el meu àlbum de família."

Quan al llarg d'aquests primers mesos de la meua estada a la diòcesi de Tortosa vaig visitant parròquia a parròquia, em ve a la memòria aquest fragment del llibre esmentat. Tots sabem que darrere d'una casa, d'un edifici, hi ha vida, hi ha un col·lectiu de persones que viu el seu dia a dia. El mateix succeeix darrere d'un temple parroquial: també hi ha vida, hi ha una comunitat, hi ha les "pedres vives" que impulsen tot un seguit d'iniciatives pastorals. Les parròquies dels nostres pobles i ciutats, tenint com a fonament sòlid la celebració de l'Eucaristia, poden ser alhora instrument providencial de l'acollida i expressió de la comunitat en la fe, l'esperança i l'amor que Jesucrist ens concedeix com a gràcia.

El papa Francesc afirma que "la parròquia no és una estructura caduca; precisament perquè té una gran plasticitat, pot prendre formes molt diverses que requereixen docilitat i la creativitat missionera del pastor i de la comunitat" (*Evangelii gaudium* 28). La parròquia té un fort valor simbòlic en un poble i és una de les manifestacions més importants del rostre de l'Església. La parròquia toca aspectes molt profunds de la cultura i de la societat que afecten el més íntim de la vida de les persones.

Donem gràcies al Senyor per tots els qui formen part de les nostres parròquies fent que esdevinguin com la font pública que fa realitat allò que Jesús va dir a la dona samaritana que va trobar en el pou de Jacob: "El que begui de l'aigua que jo li donaré, mai més no tindrà set; i l'aigua que jo li donaré es convertirà dintre d'ell en una font d'on brollarà vida eterna" (Jn 4,14).

CONSULTORI BÍBLIC

Lluc, un jueu que escriu per als jueus?

MONTSE DE PAZ

Biblista

Durant molt de temps s'ha dit que Lluc era un gentil, col·laborador de Pau i metge. Home culte i amb rigor d'historiador, abraça la fe en Crist i escriu un evangeli i el llibre dels Fets pensant en els gentils que es converteixen. D'aquí el caire humanitari i universal de la seva obra. Aquesta tesi descansa en la tradició, recollida per Eusebi de Cesarea i els Pares de l'Església, i en l'esment que fa Pau a les seves cartes de "Lluc, el metge estimat" (Col 4,14; Filemó 24 i 2Tm 4,11).

Però avui convido els lectors a obrir la ment a una nova possibilitat: la recerca bíblica més recent sobre l'obra lucana ens revela una altra imatge. Tant l'evangeli com els Fets estan plens d'al·lusions bíbliques que estableixen paral·lels entre la vida de Jesús i els apòstols i episodis de l'Antic Testament. Es comparen situacions, discursos, personatges. Cada fet es pot interpretar a la llum de la Torà. La paraula de Déu, inicialment donada a Israel, ara s'adreça a tota la humanitat. Jesús ha obert aquest tresor espiritual a tothom i no contradiu res de la història d'Israel, sinó que la duu a plenitud. L'anàlisi acurada dels textos porta els biblistes a la conclusió: Lluc no és un gentil, sinó un jueu, així sí, de la Diàspora. Home immers en la cultura grega, però també expert en les Escripures sagrades, un rabí, com Pau o com Esteve, que vol demostrar als seus germans jueus que poden creure en Jesús sense objecció, perquè és el Messies esperat que porta la salvació. Lluc, com el mateix Pau, expressa el desig que tots els jueus abraçin la fe en Jesús i, al mateix temps, la tristesa perquè molts el refusen. En la seva obra hi ha una crítica interna al judaisme, dolguda i des de l'afecte. També recalca la vocació universal dels apòstols, enviats per Jesús amb la força de l'Esperit Sant. Lluc és bon representant dels jueus hel·lenistes, els primers que van portar l'evangeli fora d'Israel. En la seva doble obra ens presenta Jesús com a model i la trajectòria dels seus seguidors, sobre tot Pere i Pau, que amb dificultats, al principi, van evolucionant i aprenen a obrir-se a l'Esperit per complir plenament la missió que Jesús els ha encomanat.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

Ens fem ressò del Nadal durant l'any: veniu i adorem-lo!

MARCOS ACEITUNO

Teòleg i biblista

Il·lustració: Glòria Monés

Anar amb Jesús i veure-hi el misteri de Déu que es revela de manera radicalment nova en la persona del seu Fill és la quinta essència de la fe cristiana. Benet XVI, recollint aquesta gran intuïció de sant Joan, ens ho recordava el Nadal del 2005: "El cristianisme és l'encontre amb una Persona", amb Jesús (cf. *Deus caritas est*, 1). Aràbig, trobar Jesús no és un fet automàtic, *ex machina*, com dirien els antics, sinó que demana d'un camí de conversió i d'aprofundiment en el coneixement amorós de Déu i del seu mateix enviat, Jesús. Aquest camí queda reflectit de manera ideal en l'expressió "romandre amb Jesús" (cf. Jn 1,39). Aquí veiem, doncs, que creure en Déu és més que tenir fe, és una adhesió d'intel·ligència, voluntat i tota la nostra essència amb el Déu que es dona a conèixer amb autoritat i amor gràcies a Jesús, el seu Enviat, l'únic que ens ha explicat l'essència íntima de Déu mateix (cf. Jn 1,18).

Ara bé, a més de confessar Déu i Crist, la fe també ens transforma. Considerem Simó, germà d'Andreu, que en trobar-se amb Jesucrist, rep una identitat nova, la de cristià, amb

una missió intrínseca: ser "pedra" per als altres. Una pedra ambivalent: de suport, per a la persona que vulgui acollir l'Epifania de Déu en Jesús, o bé d'ensopec, per a qui no desitja rebre la llum transformant de l'Evangeli, de Déu, de Crist, de la gràcia, de la fe i els sacraments de salvació. Simó, doncs, esdevé Pere, una icona, una pedra simbòlica que vol ser interpellació per a nosaltres, per a la nostra fe. Volem ser fidels, ser creients, ser cristians, i cristians en comunió amb el Déu de sant Pere? Recolzem-nos en la seva confessió de fe, apartem dubtes, foscors, orgulls i dureses de cor, per rebre la paraula de Crist, que parlarà a través de Pere. Com van dir els Pares del Concili de Calcedònia, al segle V: *Petrus per Leonem ita locutus est* ("Tallment, Pere per Lleó [el Gran, papa,] ha parlat", *Mansi*, VII, 971, acta II). Nosaltres podem afirmar que: *Christus per Petrum ita locutus est*, en la mesura que ell ens manté en la unitat de la fe i la comunió entre tots els fidels d'arreu del món, més per l'eficàcia del seu ofici apostòlic, instituït per Crist, que per les qualitats de la seva persona.

Anem, nosaltres, doncs, també a trobar Crist i a romandre-hi per tal que rebem d'Ell una vocació, que és alhora una missió i l'estímul.

Diumenge II de durant l'any

Lectura primera

1Sa 3,3b-10.19

Parleu, Senyor, que el vostre servent us escolta

Lectura del primer llibre de Samuel

En aquell temps Samuel, que encara era un noi, dormia en el santuari del Senyor, on hi havia l'arca de Déu. El Senyor el cridà, i Samuel respongué: "Aquí em teniu." Corregué cap a Elí i li digué: "He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu." Elí replicà: "No t'he cridat pas. Ves-te'n a dormir." I el noi se n'anà a dormir.

El Senyor el tornà a cridar, i Samuel s'aixecà, anà on Elí dormia i li digué: "He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu." Elí replicà: "Fill meu, no t'he cridat pas. Torna-te'n a dormir."

Samuel encara no sabia reconèixer el Senyor, la paraula del Senyor encara no se li havia revelat.

Per tercera vegada el Senyor cridà Samuel, i ell s'aixecà, anà on Elí dormia i li digué: "He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu." Llavors Elí comprengué que era el Senyor qui cridava el noi, i digué a Samuel: "Ves a dormir i, si et torna a cridar, digues-li: 'Parleu, Senyor, que el vostre servent us escolta.'"

El Senyor es presentà i el cridà com les altres vegades: "Samuel, Samuel." Ell li respongué: "Parleu, que el vostre servent us escolta."

Samuel es va fer gran. El Senyor l'afavoria sempre i no deixà de complir mai cap de les seves profecies.

Evangelí

Jn 1,35-42

Veieren on s'allotjava Jesús i es quedaren amb ell

Lectura de l'evangelí segons sant Joan

Salm responsorial

39

Tenia posada l'esperança en el Senyor
i ell, inclinant-se cap a mi,
ha inspirat als meus llavis un càntic nou,
un himne de lloança al nostre Déu. R.

R. Jo us dic: "Déu meu, vull fer la vostra voluntat."

Però vós no voleu oblacions ni sacrificis,
i m'heu parlat a cau d'orella;
no exigiu l'holocaust ni l'expiació. R.

Per això us dic: "Aquí em teniu:
Com està escrit de mi en el llibre,
Déu meu, vull fer la vostra voluntat,
guardo la vostra llei al fons del cor." R.

Anuncio amb goig la salvació
davant del poble en dia de gran festa.
no puc deixar d'anunciar-la;
ho sabeu prou, Senyor. R.

En aquell temps Joan estava amb dos dels seus deixebles i, fixant-se en Jesús que passava, digué: "Mireu l'anyell de Déu." Quan els dos deixebles van sentir que Joan deia això, van seguir Jesús. Ell es girà i, en veure que el seguien, els preguntà: "Què voleu?" Ells li digueren: "Rabí", que vol dir 'mestre', "on us allotgeu?" Jesús els respon: "Veniu i ho veureu." Ells hi anaren, veieren on s'allotjava i es quedaren amb ell

Lectura segona

1Co 6,13c-15a.17-20

Els vostres cossos són membres de Crist

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, el cos no és per a fornir, sinó per al Senyor, i el Senyor, per al cos. I Déu, que ressuscità el Senyor, també ens ressuscitarà a nosaltres amb el seu poder. No sabeu que els vostres cossos són membres de Crist? El qui s'uneix al Senyor forma amb ell un sol esperit. Fugiu de la fornicació. Els altres pecats que l'home comet són exteriors al seu cos, però el fornicador pecca contra el seu propi cos. No sabeu que els vostres cossos són el santuari de l'Esperit Sant que heu rebut de Déu i que resideix en vosaltres? No sabeu que no sou vostres? Déu us ha adquirit a un preu molt alt: gloriifiqueu-lo en el vostre cos.

Al·leluia

*Hem trobat el Messies. La gràcia i la veritat
ens ha vingut per ell.*

aquell dia. Eren vora les quatre de la tarda.

Un dels dos que havien sentit el que deia Joan i havia seguit Jesús, era Andreu, el germà de Simó Pere. El primer amb qui Andreu es trobà fou el seu germà Simó, i li digué: "Hem trobat el Messies", que vol dir "l'Ungit". I l'acompanyà on era Jesús. Jesús se'l mirà i li digué: "Tu ets Simó, fill de Joan. Tu et diràs Quefes, que vol dir Pedra."

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II
TEMPS DE DURANT L'ANY
SALTERI: SETMANA II

Gener

14. DIUMENGE

Diumenge II de durant l'any, Verd. Lectures: 1 Samuel 3,3b-10.19 / Salm 39 / 1 Corintis 6,13c-15a.17-20 / Joan 1,35-42
SANTORAL: Fèlix de Nola, prev.; Joan de Ribera, b.; Macrina; Malaquies, prof.; beat Pere Donders, prev.

15. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 15,16-23 / Salm 49 / Marc 2,18-22
SANTORAL: Efisi, mr.; Francesc Fernández Capillas, prev. i mr.; Habacuc i Miquees, prof.; Maur i Plàcid, ab.; Pau, erm.; Secundina, vg. i mr.

16. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 16,1-13 / Salm 88 / Marc 2,23-28
SANTORAL: Berard, prev. i mr.; Fulgenci, b.; Marcel I, p. i mr.; Priscil·la, mr.

17. DIMECRES

Sant Antoni, ab. (MO), Blanc. Lectures: 1 Samuel 17,32-33.37.40-51 / Salm 143 / Marc 3,1-6
SANTORAL: Leonil·la, mr.; Rosalina

de Vilanova, rel.; beat Teresi Olivelli, mr.

18. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 18,6-9;19,1-7 / Salm 55 / Marc 3,7-12. A Tortosa, **sant Ildefons, b.** (MO), Blanc
SANTORAL: Margarida d'Hongria, rel.; Prisca, Liberata i Beatriu, mr.; Vicenta-Maria López Vicuña, rel. i fund.; Volusià, b.

19. DIVENDRES

Santa Agnès, vg. i mr. (MO), Vermell. Lectures: 1 Samuel 24,3-21 / Salm 56 / Marc 3,13-19
SANTORAL: Canut, rei; Gumersind i Servideu, mr.; beat Jaume de Sales i comp., mr.; Màrius, Marta, Audifaç i Àbac, mr.; Pia i Germana, mr.

20. DISSABTE

Del dissabte, Verd. O bé, **sant Fabià, p. i mr.** (ML), Vermell. O bé, **Sant Sebastià, mr.** (ML), Vermell. O bé, **Memòria de santa Maria en dissabte** (ML), Blanc. Lectures: 2 Samuel 1,1-4.11-12.19.23-27 / Salm 79 / Marc 3,20-21
SANTORAL: Enric d'Uppsala, b. i mr.; Eutimi, ab.; Lleó el Gran, p.

El Sant 17 de gener

Beat Teresi Olivelli, màrtir laic

Nascut el 7 de gener del 1916 a Itàlia, Teresi Olivelli va mostrar el seu amor a Déu des de ben petit, ja que va presentar-se a l'examen final de l'etapa de secundària amb una insígnia de l'Acció Catòlica, prohibida en aquell moment pel règim feixista. Quan va esclatar la guerra civil a Espanya, va intentar anar-hi per ajudar a defensar els preveres i religiosos que eren perseguits, però el seu oncle, que era sacerdot, li va demanar que no hi anés pel perill que suposava per a la seva vida. No obstant, el gener del 1941 va decidir inscriure's com a voluntari de les tropes Alpines que lluitaven a Rússia durant la Segona Guerra Mundial. Allí va acompanyar espiritualment els soldats, i no va dubtar a arriscar la seva vida en nombroses ocasions per rescatar els ferits. El 1943 va tornar a Itàlia, i

després de negar-se a cooperar amb el règim feixista, va ser arrestat i finalment va ser enviat al camp de concentració de Hersbruck, on els membres de les SS no li van perdonar la seva fe cristiana i els seus actes de caritat cap als altres presos. Allí va coincidir amb el beat Odoardo Focherini, amb el qual organitzava pregàries secretes i reunions per llegir l'Evangeli als presos, en diferents idiomes. El 31 de desembre, quan intentava defensar un jove ucraïnès que era torturat, va rebre un cop per part d'un militar de les SS a l'estómac que el va deixar moribund. Va morir el 17 de gener del 1945. El 17 de juny del 2017 es va reconèixer el seu martiri, i el 3 de febrer del 2018 va ser proclamat beat en una celebració presidida pel cardenal Angelo Amato, a la població de Vigeveno, Itàlia.

**MN. JOSEP TEIXIDÓ
CUENCA**

*Delegat de Pastoral
Sacramental de Barcelona*

Animem-nos a celebrar segons la veritat dels signes, per tal que puguem participar de la litúrgia conscientment, activa i fructuosa

La ficció i la veritat

Parlant sobre la litúrgia, evidentment parlo dels signes. Sovint ens pot passar pel cap que quasi totes les normes, rúbriques sobre les celebracions litúrgiques, o bé algú amb més o menys enginy se les ha inventat i per tant, sempre poden estar a disposició de canvi al lliure albir, o bé també podem pensar que cal que imaginem noves coses per anar introduint en les celebracions litúrgiques, perquè les altres han quedat més obsoletes i avorrides. Però si ens passa això és que no ens han explicat la gran riquesa dels signes i símbols litúrgics. Demanem-ho als nostres pastors, catequistes; hi tenim tot el dret. Les normes litúrgiques són pensades per tal que el fidel pugui participar de la litúrgia d'una manera conscient, activa i fructuosa (SC 11).

Pot passar que, per un extrem o un altre, això quedi alterat per altres elements que s'afegeixen, que es treuen, que es dupliquen, i que, en definitiva, empobreixen la litúrgia, ja que queda com quelcom que va a gust del consumidor. Per exemple, ens podem trobar amb presbiteris que tenen, a part de l'ambó, diversos faristols (per a la seu, per a les pregàries dels fidels o per la direcció dels cants) i tots ells recoberts amb un vel del color litúrgic del dia. Pot semblar un element didàctic per al poble de Déu de saber amb el color en quin temps

litúrgic ens trobem, però això hauria de quedar reduït a l'ambó de la Paraula de Déu, per tal que quedi ressaltat com a veritable taula de la Paraula de Déu. Un altre element que ens pot despistar és la presència de més d'una creu amb el Crist crucificat al presbiteri. Cal que només n'hi hagi una, de creu, i amb la imatge del Crist crucificat —no ressuscitat—, ja que així queda ben palesa la relació entre aquesta imatge que ens recorda el sacrifici i la proximitat de l'altar com a ara del sacrifici de la missa, com bé ens recorda tot això la Institució General del Missal Romà (n. 117).

Finalment, per posar un tercer element, és quan portem l'encenser i els carbons s'han apagat. Cal entendre la veritat dels signes i, si no fumeja perquè no està encès, evidentment que l'encens no es fondrà ni farà aquell fum perfumat recordant les pregàries del poble sant que pugen a la presència de Déu. És per això que si ens passa, el que hem de fer, amb sentit comú, és ometre'n l'ús, ja que, d'altra manera, semblaria que fingíssim i cal entendre que no estem fent mimètica sinó anamnesi, és a dir memorial.

Animem-nos, doncs, a celebrar segons la veritat dels signes, per tal que puguem participar de la litúrgia conscientment, activa i fructuosa.

La joia, l'acollida i la tendresa del Nadal

MERITXELL TÉLLEZ

L'Evangeli de Joan subratlla que la vinguda del Fill de Déu està marcada per la manca d'acollida: "Ha vingut a casa seva, i els seus no l'han acollit." És una realitat que retrobem en molts febles del nostre món. No troben qui els aculli: passen gana i fred al carrer, són ancians que viuen sols i abandonats a les residències, immigrants que cerquen un futur millor i troben poca acollida a la nostra societat. Per a tots ells Sant'Egidio organitza el dia de Nadal un gran dinar que vol ser l'expressió d'un gran pessebre del nostre segle: tothom és acollit, escoltat i servit a taula en un gran banquet de família.

Aquest any a Catalunya més de 2.500 persones s'han assegut a taula per gaudir de l'amistat i la solidaritat. Tots tenen el seu nom perquè són els amics que durant tot l'any tenen una relació personal en els diferents serveis de la Comunitat de Sant'Egidio. Una taula guarnida i parada gratuïtament on es confon qui serveix i qui és servit per fer possible que ningú no es quedi al marge i hi hagi un lloc per a tothom. Un dinar on, com a tantes cases, s'ha servit el tradicional menú nadalenc: escudella, canelons, pollastre farcit, neules i torrons; i al final de l'àpat cada convidat ha rebut del Pare Noel el seu regal, on hi havia escrit el nom de cadascú.

En el dinar de Nadal hem vist assegudes, una al costat de l'altra, persones de diferents orígens, religions i condicions socials. És una imatge que contrasta amb la realitat de contraposició i polarització que estem vivint. És el món com voldríem que fos, teixit per lligams d'amistat i solidaritat. En un temps marcat per la crisi i la guerra d'Ucraïna i Terra Santa, és una bona notícia que fa renéixer l'esperança en un món en pau.

El 25 de desembre del 1982 es va celebrar el primer dinar de Nadal a Roma, a la basílica de Santa Maria in Trastevere. Les 47 persones presents en aquell àpat han anat creixent cada any fins a abraçar el món sencer, multiplicant-se amb milers de banquets. Una única família amb els més fràgils i els que estan sols que enguany ha fet festa a tots els continents amb més de 250.000 pobres asseguts a taula.

Zacaries, un jove marroquí que va participar en el dinar de Nadal, en acabar, expressava la seva joia amb aquestes paraules d'agraïment, que mostren l'estupor d'una trobada que continua cada dia: "Sabia que arribava a una ciutat bonica, però el que no m'esperava era ser tan ben acollit. El menjar, el lloc, el regal eren esplèndids, però el millor regal és l'acollida i l'amistat. Moltes gràcies!"

Club Nous Amics

ET PORTA A FÀTIMA

Pelegrinatge al **Santuari de Fàtima**, mundialment conegut per les aparicions de la Mare de Déu

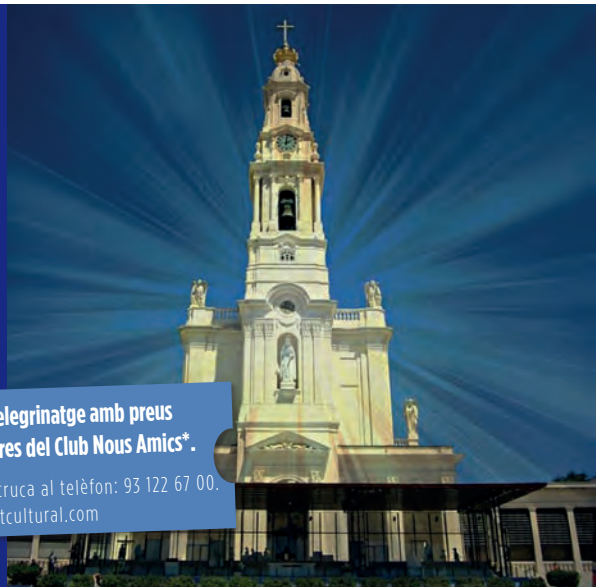
De l'11 al 13 de març del 2024, viatjarem a un dels centres de pelegrinatge marià més importants d'Europa i gaudirem de la bellesa de Lisboa, la capital portuguesa

No et quedis sense plaça

*Viatge organitzat per RT Cultural, partner oficial de Club Nous Amics.

Apunta't a aquest pelegrinatge amb preus especials per als membres del Club Nous Amics*.

Per a més informació, truca al telèfon: 93 122 67 00.
info@rtcultural.com

Cartes

Sobre la festa dels Reis Mags

En relació amb l'article de Mn. Ruaix en què criticava la festa dels Reis d'Orient perquè barreja religió amb engany i la qualificava de comèdia, voldria puntualitzar el següent: aquesta barreja de "comèdia" amb religió i regals no només es produeix a Catalunya i a tot Espanya amb els Reis Mags, sinó també, per exemple, a la part catòlica d'Alemanya, Àustria i Suïssa, on els regals de Nadal als infants els porta, ni més ni menys, que el Nen Jesús (Christkind) i als Països Baixos, on els porta Sant Nicolau (Sinterklaas), que és un home disfressat de bisbe que arriba en un vaixell als ports de diverses ciutats holandeses. Tot això també seria una "comèdia" que menteix als nens holandesos, alemanys i austríacs. El cas espanyol no té res de singular.

Més: el Pare Noël/Santa Claus és un personatge derivat de Sant Nicolau, amb els quals els nens francesos, americans, britànics i d'altres països són enganyats. I per acabar, la Befana italiana, una àvia que sembla una bruixa també està vinculada als Reis Mags segons la tradició.

Per tant, tot el meu suport a la festa dels Reis d'Orient, perquè nosaltres fem el mateix que fan molts altres països de tradició

cristiana. És una nit màgica i una festa cristiana que encara no ha estat foragitada per la societat actual. Jo també em vaig assabentar que els Mags d'Orient eren els pares i per això no vaig patir cap trauma ni vaig perdre la fe.

F. XAVIER GÓMEZ

La comunicació

Som a l'època daurada de les comunicacions. Tothom té almenys un telèfon mòbil i, paradoxalment, cada vegada ens sentim més incomunicats. Malauradament, hi ha moltes addiccions que ens persegueixen o esclavitzen, i ho hem de tenir molt clar si volem resistir-ne l'influx.

Pel que fa al mòbil, crec que fora bo preguntar-nos si realment l'usem per comunicar-nos, atès que en moltes ocasions fem tot el contrari, o si realment fem ús d'aquesta eina com a mur protector per acabar distanciant-nos.

MARTÍ MANCILLA MUNTADA

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

POSTALS DES D'ANDALUSIA

Regals dels Mags

Finalment, els Mags em van deixar també els seus regals, els que jo demanava a la meua carta.

Primer, passió per la vida i pel proïsme, tot i que ho percebi molt llunyà.

Segon, evitar tot sentiment negatiu i pessimista fent cas del consell del poeta: "Contemplar sempre el costat assolellat de la vida."

Tercer, algú va titular una pel·lícula tot afirmant que "La vida és bella".

I l'argument es desenvolupava després en un camp de concentració. Increïble!

Quart, "caminant continua el teu camí". La frase estava escrita en una paret, mig perduda entre gargots.

El gran error seria "voler ser com els altres". Algú va fer la denúncia: "Benaurets els nostres imitadors, perquè d'ells seran els nostres defectes."

Cinquè, una capital andalusa ocupa el primer lloc en qüestió "d'infidelitats". I un no s'explica com es fan aquest tipus d'estadístiques!

Sisè, hi ha dos consells que sovint sentim: "Sigues feliç" i "Cuida't".

Per aconseguir el primer, cal que "ens deixin". I per aconseguir el segon, cal que "ens acompanyin". Setè, temps de cruïlles, temps d'inquietuds, temps de guerres. Sense adonar-nos que "la guerra més important és la que lliurem amb nosaltres mateixos", entre els que "estimem i hem de fer", entre el que "podem" i el que "ens resulta impossible".

Vuitè, "la vida és un floc de neu sobrevolant un incendi", diu Jesús Montiel. Com per no prendre-s'ho seriosament!

Novè, mai no oblidu el consell de Teresa de Calcuta: "Somrieu sempre." La missionera va dir que "la pau comença sempre amb un somriure".

Desè, en l'esfera d'un rellotge públic, a Tel Aviv, podia llegir-s'hi: "És més tard del que et penses." I el vianant va anotar la frase amb un cert calfred a l'ànima.

ANTONIO GIL
 Sacerdot i periodista

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
 c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

“El català és la segona llengua romànica que disposa d’una versió impresa de la Bíblia”

Pere Casanellas, director del Corpus Biblicum Catalanicum

CARME MUNTÉ
MARGALEF

“La publicació de les versions bíbliques catalanes fa veure el lloc central que la Bíblia ocupava en la cultura del país”

Des del curs 2001-2002, Pere Casanellas està lliurat en cos i ànima al Corpus Biblicum Catalanicum, projecte que inclourà totes les traduccions catalanes de la Bíblia o de textos directament relacionats amb la Bíblia, inèdits o publicats, des dels inicis (segle XIII) fins a l’any 1900. També s’editaran traduccions hebrees del Nou Testament fetes a partir de versions catalanes, amb la corresponent traducció al català actual. Aquest any 2024 veurà la llum el volum 30: el *Compendi històric*, un resum d’història basat en la Bíblia i en llegendes apòcrifes.

On trobem els orígens del Corpus Biblicum Catalanicum?

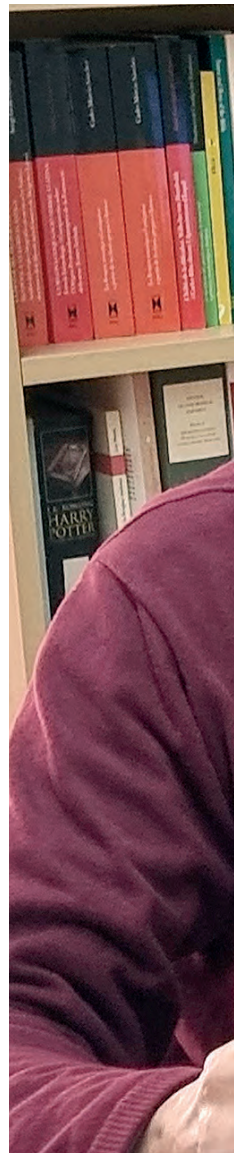
L’any 1906, amb motiu del Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana, l’hispanista i catalanista Raymond Foulché-Delbosc va donar a conèixer el projecte de publicar el conjunt de les versions bíbliques catalanes existents fins al final del segle XVI. L’any següent, va ser assumit per l’Institut d’Estudis Catalans, que el 1908 anunciava la formalització del projecte, del qual havia de tenir cura el mateix Foulché-Delbosc. Però l’any 1914 el va haver d’abandonar, oficialment per motius de salut, sense que s’hagués arribat a publicar res. El 1976, Guiu Camps, biblista i monjo de Montserrat, amb el suport de l’Associació Bíblica de Catalunya, elaborà un segon projecte de publicació de les versions bíbliques medievals, però diverses circumstàncies van fer que tampoc no s’arribés a publicar res.

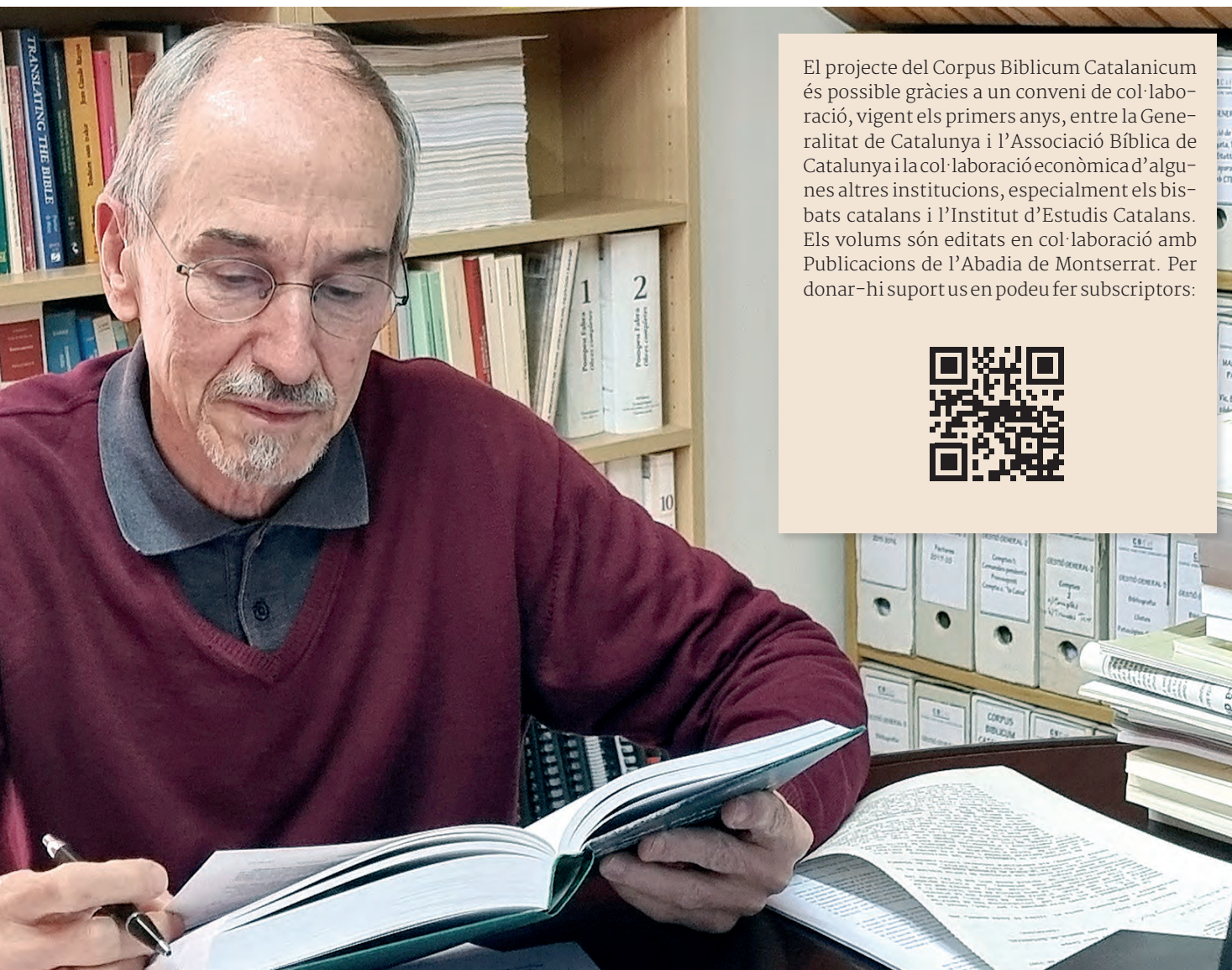
El projecte actual arrenca l’any 1997, igualment en el marc de l’Associació Bíblica de Catalunya. Va

ser iniciativa d’Armand Puig, actual president. El projecte va arrencar amb força el curs 2001-2002, quan, com a director (els primers anys com a codirector), vaig disposar d’una comissió de serveis del Departament d’Ensenyament per dedicar-m’hi a plena jornada (actualment, ja jubilat, hi puc dedicar també gran part de la jornada laboral). S’ha contactat amb gairebé una cinquantena de col·laboradors per dur-lo a terme.

Quina és la història de la traducció al català de la Bíblia?

Els 20 primers volums del Corpus corresponen a l’anomenada Bíblia del segle XIV, l’única de l’època medieval en català que es conserva íntegra. Va ser copiada en un manuscrit del segle XV, conservat a París, anomenat Peiresc, i parcialment en altres manuscrits dels segles XIV i XV. Es conserven diversos altres manuscrits, especialment del llibre dels Salms, també dels evangelis i fragments, fins al 1478, quan es va imprimir a València la Bíblia del segle XV o Valenciana o de Bonifaci Ferrer. El català és la segona llengua romànica, després del toscà (1471), que disposa d’una versió impresa de la Bíblia. De la Bíblia de Bonifaci Ferrer se’n van fer 600 còpies, però la Inquisició les va cremar gairebé totes per la prohibició de la traducció de la Bíblia a la llengua vernacle i actualment només se’n conserva l’últim full d’un dels exemplars a la Hispanic Society of America de Nova York. Fins a l’any 1783 no es va publicar a Espanya el decret del 1757 del papa Benet XIV autoritzant la traducció en llengua vulgar i per això durant

El projecte del Corpus Biblicum Catalanicum és possible gràcies a un conveni de col·laboració, vigent els primers anys, entre la Generalitat de Catalunya i l'Associació Bíblica de Catalunya i la col·laboració econòmica d'algunes altres institucions, especialment els bisbats catalans i l'Institut d'Estudis Catalans. Els volums són editats en col·laboració amb Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Per donar-hi suport us en podeu fer subscriptors:

Pere Casanellas és llicenciat en Filologia Semítica, graduat en Teologia i excatedràtic d'ensenyament mitjà de Llengua i literatura catalanes.

aquests tres segles no hi ha impressions de la Bíblia, excepte dels set salms penitencials, que s'autoritzen perquè es consideraven pregàries. L'any 1932, quan comença l'època de la Renaixença, s'imprimeix el Nou Testament traduït per Josep Melcior Prat i editat per la Societat Bíblica Britànica i Estrangera a Londres. Amb això es reprenen les traduccions bíbliques impreses, que culminen en grans projectes del segle XX (que ja no pot tenir en compte el Corpus Biblicum Catalanicum), com les bibles en diversos volums de Montserrat i de la Fundació Bíblica Catalana o bé la Bíblia Catalana Interconfessional.

Quin és l'interès del projecte?

La publicació de les versions bíbliques catalanes fa veure el lloc central que la Bíblia ocupava en la cultura del país. I no interessa sols per a la història de les versions a la llengua vernacle, sinó també per a la mateixa història de la Vulgata, el

text llatí a partir del qual són fetes la majoria de les traduccions, sobretot tenint en compte que els volums de la sèrie *Bíblia del segle XIV* (2 a 21) porten el text de la Vulgata amb l'aparat crític de l'edició de la Deutsche Bibelgesellschaft (Societat Bíblica Alemanya, Stuttgart), però a més amb un aparat crític complementari, elaborat per un equip del Corpus, fruit de la col·lació de quatre vulgates representatives de l'àmbit catalanolleugadocià.

Però és sobretot en el camp de la filologia catalana on el projecte es mostra més fructífer. Fem una edició amb un glossari molt extens, amb notes molt abundants, introduccions completes i concordances (penjades al web). La confecció d'aquest detallat glossari posa al descobert paraules que fins ara no havien estat documentades en català, o que havien estat documentades en segles posteriors, o que no havien

estat documentades amb el significat amb què apareixen en el text editat; també ha fet veure com calia corregir o matisar diversos articles dels diccionaris històrics i etimològics de la llengua catalana.

D'altra banda, la comparació de la versió catalana de la Bíblia del segle XIV amb la versió llatina i l'original hebreu mostra com, si bé en general la versió catalana segueix el text llatí de la Vulgata, sovint se n'aparta i depèn del text original hebreu; fins i tot de vegades s'hi introdueixen elements de la tradició hebrea postbíblica. Tot això fa veure que aquesta traducció va ser una obra de cristians i que els traductors van ser, almenys alguns, conversos jueus que, tot i que pretenien traduir el text a partir d'algun exemplar o alguns exemplars de la Vulgata, sovint hi introduïen elements de l'original hebreu de la Bíblia i altres elements de la tradició rabínica.

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Arxiver dels Caputxins

Mor el biblista caputxí Frederic Raurell

El 21 de desembre va morir el P. Frederic Raurell, biblista eminent que ha deixat una obra impressionant i un gran record. Nascut a Barcelona el 24 de setembre del 1939, el seu nom civil era Josep Raurell i Ges. Ingressà als caputxins el 1948, professà la Regla de Sant Francesc el 6 de setembre del 1949 i fou ordenat sacerdot el 17 de desembre del 1955.

La seva pedagogia era molt atractiva i enormement suggeridora. La seva dicció catalana era d'una rara bellesa, particularment quan predicava les homilies, que més que parlar "verbalitzava". Era un religiós d'uns coneixements amplíssims en Bíblia que impartia a Barcelona i Roma. Havia obtingut la llicenciatura en Sagrada Escripura al Pontifici Institut Bíblic de Roma (1958-1960) i prosseguí els estudis a l'*Studium Biblicum Franciscanum* de Jerusalem (1960-1963), on, el 4 de gener del 1963, a l'aula magna del convent de la Flagel·lació defensà la seva tesi de doctorat, on analitzà la significació teològica del terme "*doxa*" en la versió bíblica dels LXX.

Tot seguit començà la seva tasca com a professor a l'escolasticat dels caputxins de Sarrià i, ben aviat, va tenir un paper fonamental en els estudis bíblics a Catalunya com a professor d'Antic Testament a la Facultat de Teologia, a la secció de Sant Pacià, en el curs 1968, i des de l'any 1971 com a professor d'exègesi i hermenèutica a l'*Antoniano* de Roma. Esdevingué un dels grans especialistes del món en la versió grega de l'Antic Testament (la Septuaginta). A Barcelona, en els cursos

institucionals de teologia explicava els Salms i els llibres sapiencials i profètics. De les seves classes en sorgí la seva gran obra de síntesi: *Profeta, el forjat per la paraula. Aspectes literario-teològics de la vocació-missió* (Barcelona, 1993), una obra mestra de teologia bíblica.

Al llarg de la seva vida dedicà estudis molt importants a la *doxa*, "la glòria del Senyor", i entre els especialistes era considerat un referent mundial en l'estudi d'aquest concepte teològic. També va tenir un paper essencial en les tasques de la Bíblia de la Fundació Bíblica Catalana, estampada el 1968 en un sol volum per l'Institut Cambó i l'Editorial Alpha; en aquesta Bíblia el P. Raurell hi traduí el Pentateuc (amb Josep Maria Aragonès) i el llibre de Josuè. Després, en la Bíblia Catalana Interconfessional, publicada el 1993, hi oferí una bella versió al català del llibre de Rut i del Càntic dels Càntics.

No es pot deixar d'esmentar la valuosa aportació del P. Raurell al coneixement del franciscanisme. Van tenir una acollida excel·lent en el món franciscà els seus estudis: *Carisma i institució en l'experiència de Francesc d'Assís* (Barcelona, 2018); *Pels camins d'Assís amb Francesc* (Barcelona, 2018) i *Francesc d'Assís llegeix l'Evangeli* (Barcelona, 2019), entre molts d'altres.

El P. Raurell ha estat fonamental en l'estudi i l'ensenyament de la Bíblia en llengua catalana, i ha estat un home de fe que ha professat un gran amor per la Paraula de Déu. Els que hem passat per les seves aules el recordarem sempre amb admiració i agraïment.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Descoberta que afavoreix la teoria de la formació de la Lluna

La gènesi de la Lluna s'explica amb la hipòtesi del "gran impacte".

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Ho ha publicat la revista *Nature*. Potser molts ja sabíeu la teoria explicativa de la formació del nostre satèl·lit natural, que ja fa uns 50 anys van idear els astrònoms. Tenint en compte la composició de la Lluna i la seva proximitat a la Terra, es va dir que la seva existència podia ser deguda al fet de provenir de la mateixa Terra. Com ho podia haver fet? Pel xoc d'un astre contra el planeta. I així s'elaborà la teoria: un planeta més petit que el nostre, de la mida de Mart, que anomena-

ren Theia, i que ocupava en el sistema solar una òrbita semblant, ara fa poc més de 4.500 milions d'anys acabà xocant violentament contra la Terra quedant-hi una part d'ell incrustada, però aixecant també i llançant a l'espai una gran quantitat de matèria que després, per l'acció de la gravetat, acabà concentrant-se i formant la Lluna. Però tot es considerarà una simple hipòtesi, naturalment. La hipòtesi del "gran impacte".

Però la notícia actual és que s'ha obtingut un detall que fa molt més versemblant aquesta hipòtesi. Ensho explica Qian Yuan, científic de Caltech (Estats Units). Aquest detall és la troballa que s'ha fet de dues grans formacions rocoses (que han anomenat LLSVP), sepultades en el mantell terrestre, una sota el Pacífic i l'altra sota Sud-àfrica, ben estranyes a la constitució que sabem de la Terra, i que poden ser les restes de Theia quan va impactar. És l'explicació més lògica. Em direu: com les han pogut detectar? A les profunditats on es troben

no hi han pogut baixar els científics! És clar que no, però per la velocitat de transmissió de les ones de terra-trèmols es pot deduir la densitat del medi que travessen. Aquest mètode ja s'havia fet servir per saber com n'és, de dens, el mantell terrestre pel des-sota de l'escorça, i ara s'ha vist que en aquestes dues regions que hem dit la velocitat de les ones minva, cosa que ens diu que la seva densitat és més alta. I, fins i tot, se n'ha pogut mesurar amb molta aproximació l'extensió. És clar, doncs, que es tracta d'un material sobrevingut i la seva explicació òbvia és que provingui d'un cos que hi ha entrat de fora. La hipòtesi del Theia és la millor explicació. És el que opina Robin Canup, un altre científic americà.

I nosaltres què hi direm? Encara que no ens donin una certesa total, admirem l'enginy dels que ens han fet saber el resultat de les seves indagacions, que poden dir-nos coses que van passar fa més de 4.500 milions d'anys.

GENT DE CASA

Hermenegild Santapau

Planta de Kadavoor, a Kerala (Índia).

**JOAN
PALLARÈS-PERSONAT**
Historiador

Pràcticament desconegut a Catalunya, la seva terra, el pare Hermenegild Santapau i Bartomeu va ser un insigne botànic, reconegut internacionalment, lliurat a la ciència i a la teologia, membre de la Companyia de Jesús.

Nascut a la Galera, a la gran plana-núria entre el Montsià i els Ports, el 5 de desembre del 1903, va romandre al seu poble fins als setze anys, en què va ingressar al noviciat jesuïta de Gandia. Va dedicar molts anys a la seva formació, primer fent els estudis eclesiàstics i també d'idiomes a diversos centres de la Companyia a Espanya i a Anglaterra. Després de Londres passà a Roma, on va obtenir la llicenciatura de Filosofia el 1927.

El 1928 arribaria per primera vegada a l'Índia, on completaria els estudis de teologia. Va estudiar al Royal College of Science i a l'Imperial College London, obtenint el doctorat en botànica.

El 1934 va realitzar una campanya d'herborització, recollint plantes al Pirineu català i el 1936 als Alps italians. Des del 1938 treballaria per a l'herbari del Jardí Botànic de Kew a Londres, però el 1940 va retornar a l'Índia, on seria professor del col·legi Sant Xavier, a Bombai.

Entre les diverses campanyes, el 1946 va recórrer el Balutxistan, regió natural entre l'Iran, el Pakistan i l'Afganistan; després, la península hindú del Kathiawar. Al llarg de la dècada dels cinquanta, a part de diverses regions de l'Índia, pujà fins a l'Himàlaia. Va ser considerat el primer botànic que va catalogar la flora índia.

Director de l'Institut Botànic de l'Índia entre els anys 1961 i 1968, va participar en una expedició índia a la Rússia soviètica el 1962 o brillantment al Congrés Botànic Internacional d'Edimburg el 1964.

Reconegut internacionalment, són multitud el nombre de plantes que coneixem gràcies a la seva tasca. També va rebre nombrosos reconeixements acadèmics. Va ser membre de les grans societats botàniques internacionals, sobretot hindús i britàniques. El govern espanyol li va atorgar la Creu d'Alfons X el Savi.

Va morir a Bombai poc després d'haver fet els 66 anys, el 13 de gener del 1970. La llavors primera ministra del país, Indira Gandhi, va lamentar la seva mort com la d'una de les grans eminències d'aquell país. Una plaça a la Galera recorda la memòria del seu fill il·lustre.

LETICIA ASENJO

Honraràs pare i mare
Fragmenta Editorial, 2023,
94 pàg.

Del sacrifici d'Isaac a la *Carta al pare*, de Kafka, l'autora s'endinsa en un manament profundament lligat als mandats de gènere i a l'evolució dels drets de la infància. De la capacitat de posar-nos en el lloc dels nens en depèn la nostra supervivència com a espècie.

Llibres més venuts el mes de DESEMBRE

+claret

JORDI PACHECO

Ser algú per a algú
Editorial Claret

JOSEP M. CATALÀ

L'era de la incertesa
Fragmenta Editorial

ADELAIDE BARACCO COLOMBO

Compassió
Editorial Claret

JOAQUÍN CIERVIDE

Poemas en torno a los Ejercicios de san Ignacio
Editorial Mensajero, 2023,
280 pàg.

Recull de poemes que transcendeix el temps, tot convocant veus de diversos segles. Un viatge líric inspirat en els Exercicis ignasians, teixit de paraules, silencis i pauses que ha dut a Déu molts creients des de fa gairebé 500 anys.

LLUÍS DURAN

Barcelona esgrafiada
Ajuntament de Barcelona, 2023,
254 pàg.

Dins de la Col·lecció Arts a la Ciutat, una guia molt visual que ens convida a fer un recorregut pel ric patrimoni ornamental de l'art de l'esgrafiats, que podem veure en 148 façanes de la ciutat barcelonina; diversos estils i temàtiques des del segle XVII fins al segle XX. (Ramon Ribera)

JORDI NOTÓ I BRULLAS

Els 4 Gats
Viena Edicions, 2023,
240 pàg.

Els Quatre Gats és el local més emblemàtic de la Barcelona modernista. Al llarg de la seva vida, ha aconseguit projectar la seva aurèola bohèmia i ha esdevingut bressol de genis locals i universals, com ara Ramon Casas, Santiago Rusiñol, Pablo Picasso o Pere Romeu.

CRÍTICA DE TEATRE

Escapada amb pell de banana

ANDREU SOTORRA
andresotorra@gmail.com

L'actor Joel Joan, també coguionista de l'obra, en una de les escenes de la seqüela de la comèdia "Escape Room" al Teatre Condal.

Hi ha un avantatge. Els espectadors ja saben què van a veure. Com si participessin de debò en un *escape room*, però des de la butaca, que és menys arriscat. El títol no enganya. Hi diu 2 i al final amenaça amb un 3. Tothom queda avisat. D'aquests fenòmens se'n diu "normalitat teatral". És a dir: hi ha espectacles pensats per a un públic que, sense ser-ne estrictament fan, n'és seguidor. I hi ha companyies, intèrprets o directors i directores que en tenen molts, de seguidors. Id' això també se'n diu "normalitat teatral".

Escape Room 2 és la continuïtat d'aquell *Escape Room* que ja fa més de cinc anys va congregat espectadors a manta, va repetir temporades i fins i tot va arribar a convertir-se en una versió cinematogràfica. Els personatges són els mateixos, l'Edu, la Marina, el Rai i la Vicky —tot i que dos d'ells els representin ara intèrprets diferents— i, a més, en aquesta nova aposta, hi ha doble repartiment.

Escape Room 2 es caracteritza per ser un espectacle que compta amb una espectacular *grande machine*. La maquinària escènica és, com aquell qui diu, un personatge més. Hi ha el cronòmetre del temps que clava el

minut i el segon; hi ha el personatge en off —en aquest cas amb la veu tenebrosa de l'actor Lluís Soler—, que és qui dona les instruccions de cada pas a seguir; hi ha números de màgia —un de totalment espectacular— i un muntacàrregues rònc de magatzem que provoca el canvi d'escenografia. *Escape Room 2* entra pels ulls, com els bons plats.

Com és habitual en els guions de Joel Joan i Hèctor Claramunt, tot transcorre amb molt d'humor sempre, però humor fi, que no admet efectes de riures enllaunats sinó somriures permanents del·l'auditori. I no hi falten multitud de referències a l'actualitat social i política catalana, adaptades, això sí, als canvis dels últims cinc anys, passant també per l'etapa de l'auge del feminisme, i hi ha l'airada del controvertit llenguatge neutre amant de les is, les relacions obertes de gènere i també el record del temut coronavirus i la psicosi de la mascareta i el gel desinfectant dels més hipocondríacs. D'aquest *Escape Room 2* és probable que ningú en surti amb pell de gallina. A tot estirar, potser, amb pell de banana... Però això ja seria, o potser serà, tota una altra història d'aquí a uns altres cinc anys.

AMB BON HUMOR

"ESCAPE ROOM 2", de Joel Joan i Hèctor Claramunt
 INTÈRPRETS: Joel Joan / Xavi Mira, Paula Vives / Marta Codina, Borja Espinosa / Roger Batalla, Agnès Busquets / Mónica Pérez i Irene Jódar / Marta Codina. Amb la col·laboració especial en off de: Lluís Soler
 DIRECCIÓ: Hèctor Claramunt
 Teatre Condal, Barcelona.
 Fins a l'11 de febrer

CRÍTICA LITERÀRIA

Interessant aportació historiogràfica

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**
Caputxí

**JESÚS MESTRE, JAUME ORIOL
I CARLES ROMANÍ**

Sarrià 1921. Centenari de l'agregació de Sarrià a Barcelona
Editorial Efadós, 2021, 199 pàg.

Excel·lent història gràfica commemorativa del centenari de l'agregació —no pas sense resistències!— de la vila de Sarrià a Barcelona, la darrera gran incorporació territorial a la Ciutat Comtal. Els autors, comptant amb la col·laboració del Taller d'Història de Sarrià, han pogut investigar a fons per tal de conèixer com es va produir aquest fet històric tan rellevant per a Sarrià i per a Barcelona. Alhora, ens expliquen en aquesta monografia qui vivia a Sarrià i com hi vivien els seus vilatans ara fa cent anys i narren també quina era la seva mentalitat i la seves aportacions al món de la cultura (pàg. 148-161), puix que el conjunt de les representacions teatrals, el cant coral (amb l'Orfeó Sarrianenc, fundat el 1917 per Mn. Àngel Obiols), les ballades de sardanes, l'excursionisme (amb el Centre Excursionista Els Blaus, fundat el 1920) i, àdhuc, els certàmens literaris, són belles mostres d'expressió de la vida cultural sarrianenca de cent anys enrere.

Té un particular interès per als estudiosos de la història local el capítol vuitè (pàg. 136-146), on s'analitza la tenaç resistència que la vila de Sarrià oposà a ser agregada a Barcelona. Els sarrianencs, que havien evitat els intents d'annexió a Barcelona els anys 1897, 1902, 1906, 1909 i 1913, esguardaren aquesta annexió talment una traïció del polític Francesc Cambó, plasmada en el reial decret del Ministeri de Governació del 14 de novembre del 1921, on es promulgava l'annexió de Sarrià a Barcelona. Cal tenir ben present que l'any 1921 la vila de Sarrià era un municipi solvent i viable econòmicament i, per aquesta raó, organitzà manifestacions de protesta i tancament de comerços el 5 i 6 de novembre del 1921, que culminà amb un concorregut míting antiagregacionista.

Les fotografies publicades tenen un enorme valor etnogràfic. Felicitem els autors per tan valuosa aportació a la història local, que ajudarà Sarrià a continuar sent una realitat col·lectiva amb tarannà i personalitat pròpia.

UN NOU LLINDAR

Cultura vocacional

Des de la pròpia experiència, haurérem de valorar sempre que algú ens hagi fet costat i ens hagi portat a Jesús. Quan sentim parlar de crisi de vocacions, hem de parlar més aviat de crisi de resposta. Els joves sovint van sols i necessiten qui els faci costat. Quan algú camina amb ells és un referent, algú que mostra on és Jesús i com se'l pot trobar. D'altra part, perquè això sigui possible, s'ha de crear clima de cultura vocacional, que és entendre la vida com un exercici entre crida i resposta.

Entre molts, tenim l'exemple bíblic d'Elí, com a adult ha ajudat el jove Samuel a detectar allò que Déu vol dir-li. Pensem en la nostra llarga o curta història. Hi ha hagut persones de les quals Déu s'ha servit per fer-nos arribar la seva proximitat i amistat. Elí ha acompanyat Samuel fins al Senyor i l'actitud de Samuel s'ha convertit en pregària.

També a l'Evangeli llegim que qui ha portat la gent a Jesús ha estat Joan Baptista. Supera l'autoreferencialitat i diu: "Mireu l'Anyell de Déu." Hi ha dos joves que capten el missatge, segueixen Jesús, i és Jesús mateix qui s'interessa per ells: "Què voleu?" Ara, l'interès passa a ells i li demanen directament: "On vius?" Un d'ells és de nom Andreu i és el qui va a trobar el seu germà Simó Pere i li diu: "Hem trobat el Messies!"

i l'acompanya a trobar-se amb Jesús. Seran el dos primers deixebles i, després, apòstols. Pensem, avui, nosaltres, en el cor de cada família, a les institucions educatives, a partir del testimoni dels adults, com orientem els joves cap a Jesús?, com els tractem?, què els diem?, quin exemple els donem? La proposta vocacional l'ha de fer tot cristià, perquè és convidar al seguiment de Jesús.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

Catalunya + Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de: **appec**
editors de revistes i digitals

Amb el suport de:
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro
Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes
Sotsdirectora: Carme Munté Margalef
Redactors: Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra
Lingüista: Montserrat Pibernat
Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana:

Marcos Aceituno, Yolanda Albarrán, Josep Miquel Bausset, Pilarín Bayés, Aleix Calle, Montse de Paz, Juanjo Fernández, Jordi Gaya, Antonio Gil, Ignasi Miranda, Àngel Miret, Glòria Monés, Lucia Montobbio, Rodrigo Moreno, Kathy Morillo, Francesc Nicolau, Alba Noguera, Joan Pallarès-Perinat, Quique, Jordi Sànchez, Valentí Serra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Josep Teixidó, Meritxell Téllez

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775
redaccio@catalunyacristiana.cat
administracio@catalunyacristiana.cat
publicitat@catalunyacristiana.cat
subscripcions@catalunyacristiana.cat
hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79
ISSN català: 2938-2238
ISSN internet: 2938-2254

Les opinions expressades pels nostres col·laboradors no reflecteixen necessàriament la d'aquest setmanari

Agenda

PASTORETS

MATARÓ

El **dissabte 20 de gener**, a les 19.00, i el **diumenge 21**, a les 17.00, a la Sala Cabanyes de Mataró (la Riera, 110-120).

EL VENDRELL

El **diumenge 21 de gener**, a les 17.00, al Teatre Municipal Àngel Guimerà del Vendrell (Sant Jordi, 9-13).

SABADELL

El **diumenge 21 de gener**, a les 17.30, al centre parroquial Sant Vicenç de Sabadell (Montllor i Pujal, 103).

Barcelona

FONTS DE SAVIESA CRISTIANA

El **dijous 18 de gener**, a les 19.00, conferència de Maria del Mar Albajar *Sant Benet: viure com si Déu fos veritat*. Format presencial i en línia. Espai d'Interioritat Pare Palau, c/ Immaculada, 53 - Barcelona, tel. 938 233 108.

AULA MOUNIER

El **dijous 18 de gener**, a les 19.00, conferència *Civisme i valors* amb Manel Pardo a la sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona (c/ Diputació, 231).

LECTIO DIVINA

El **dijous 18 de gener**, a les 20.45, lectura orant de la Paraula a la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa de Barcelona.

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **dissabte 20 de gener**, a les 10.00, dissabte teològic *Eclesiologia. El model de sinodalitat de Francesc. Llums i limitacions* amb Jesús Martínez Gordo. Més informació: www.cristianismeijusticia.net.

ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ

El **dissabte 20 de gener**, a les 20.30, concert amb el Centre College Chorale i l'Schola Cantorum Universitària Barcinonensis a favor de la Fundació Manos Providentes; el **diumenge 21**, a les 17.00, concert solidari de la coral Taller de Músics per a la Fundació Mirada de Esperanza (c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona).

ESCOLA DE FAMÍLIES

El **diumenge 21 de gener**, a les 10.15, Jordi Gaya parla sobre *La qüestió del treball a l'era digital* a la parròquia de Sant Miquel dels Sants (c/ Escorial, 162 - Barcelona). Hi ha servei de cangur.

FUNDACIÓ JOAN MARAGALL

El **dijous 25 de gener**, a les 18.00, comença un taller de lectura sobre *La Muntanya màgica* de Thomas Mann amb Simona Škrabec. Més informació: www.fundaciojoanmaragall.org.

Tarragona

FRUCTUÓS, AUGURI I EULOGI

El **diumenge 21 de gener**, a les 10.00, pregària i lectura de la *Passio Fructuosi* a l'amfiteatre romà de Tarragona; a les 18.00, missa pontifical a la catedral. Totes dues celebracions seran presidides per l'arquebisbe Joan Planellas.

Terrassa

PREGÀRIA 0-7

El **dissabte 20 de gener**, a les 17.30, conte, reflexió, pregàries i Parenostre a la parròquia de la Puríssima de Sabadell.

MONS. SALVADOR CRISTAU

El **dissabte 20 de gener**, a les 11.00, Mons. Salvador Cristau presideix la processó i missa de Sant Sebastià a la parròquia de Sant Salvador de Polinyà.

Vic

MUSEU EPISCOPAL DE VIC

El **dijous 18 de gener**, a les 18.30, organitza la conferència *Artemisia Genitileschi i les artistes del seu temps* amb Irene Abril al Casino de Vic.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè l'Esperit Sant ens ajudi a reconèixer el do dels diferents carismes i a descobrir la riquesa de les diferents tradicions rituals a l'Església catòlica

“La música és el mitjà més eficaç d’acostar-se a la transcendència i a Déu”

ALBA NOGUERAS

La música pot ser daurada, lírica i natural; pot ser tràgica i subtil, modal, vigorosa i accessible. La música pot ser clàssica i actual, pot ser transcendent i simple, pot ser humil i lliure. La música pot ser moltes coses i des del podcast *Un espai al pentagrama* de FICTA edicions ho anem descobrint. A cada capítol, entrevistem un compositor de casa nostra, i en l’última entrega vam parlar amb Valentí Miserachs sobre la seva trajectòria, la seva obra i el seu procés de creació. Sacerdot del bisbat de Vic, Miserachs és compositor de música sacra, mestre de capella a Roma i antic organista de la basílica de Sant Pere del Vaticà. És president emèrit del Pontifici Institut de Música Sacra.

Per a vostè, la música i l’espiritualitat han anat sempre íntimament lligades. Diria que la música ajuda a exterioritzar, d’alguna manera, l’espiritualitat?

Ajuda a exterioritzar-la i a crear-la. És una operació capenfora i cap endins. La música és tota espiritual, perquè un cop s’acaba el so, s’acaba la música. Si bé és cert que queda a les partitures, té una existència metafísica. Fins que no s’executa, la música no existeix, pròpiament. Existeix en el moment en què es fa; hi pot haver res de més espiritual que això? D’altra banda, pel que fa al fet d’acostar-se a la transcendència i a Déu, la música és el mitjà més eficaç. La música va directament, com una fletxa, cap al cor. Sense necessitat de paraules, fa aquesta operació d’acostar-nos a l’espiritualitat o de crear l’espiritualitat.

Com és el seu procés creatiu? És a dir, com afronta la creació d’una obra?

Per afrontar la creació d’una obra, s’ha de pensar en la seva arquitectura. La primera cosa és l’arquitectura, perquè cada tipus d’obra en té una de diferent. I llavors sempre hi ha una gràcia del cel, una espurna que baixa. I d’una en va venint una altra, i mira, és com una criatura que es va formant. De vegades passen mesos que no escric cap nota, però quan m’hi poso veig que hi ha alguna cosa dins meu que ja ha anat treballant.

La seva manera de fer música, ha evolucionat al llarg dels anys?

Sí, però ha evolucionat potser en un sentit més autocrític, més d’economia de mitjans. De jove m’agradava fer-me una mica el modern, i

Valentí Miserachs, a Roma, en presentar la *Sardana de la Pau*.

després la cosa es va anar refent; de vegades, un té la impressió que fa una cosa simple, senzilla, clara, però llavors et diuen que no. Em pensava que escrivia fàcil, però no ho era gens, perquè calia interpretar l’obra tal com estava escrita, com estava pensada. I en aquest sentit, la meua música pot haver evolucionat d’alguna manera, però he sigut fidel a mi mateix.

Podem arribar a la pau a través de la música?

I tant que sí! La música pot ser un gran instrument de germanor, és el llenguatge universal que tots entenem. Però també pot ser un element de discòrdia, no ho oblidem, això. La música pot fer molt de bé o molt de mal. És una eina poderosa, una arma de doble fil.

DIUMENGE DE LA PARAULA VIII SETMANA DE LA BÍBLIA

21 - 27 GENER 2024

MANTENIU-VOS FERMIS EN LA MEVA PARAULA

(Jn 8,31)

www.setmanadelabiblia.cat
setmanadelabiblia@gmail.com

